

37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Állam- és Jogtudományi Szekció

Budapest, 2025. március 24–26.

Rendező intézmény:
Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Állam- és Jog-
tudományi Szekció

**Versenygyilkosok? Az európai uniós fúziókontroll
kihívásai a „killer acquisitions” jelenség tükrében.**

Kézirat lezárásának dátuma:

2024.11.15.

Nyilatkozom, hogy a dolgozat elkészítéséhez mesterséges intelligencia alapú rendszert nem vettem igénybe.

„It is better to buy than to compete.”

Mark Zuckerberg

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	4
2. Fúziókontroll az Európai Unióban tegnap és ma	5
2.1. Az európai uniós fúziókontroll alapjai és a fejlődés sarokpontjai	5
2.2.1. A digitális piacok karaktere	8
2.2.2. A technológiai óriások	9
2.2.3. DMA összefonódásokra vonatkozó rendelkezései	11
3. A gyilkos felvásárlások meghatározása	13
3.1. Fogalmi elemek	13
3.1.1. „Az elkövetés helye”: innovatív piacok	13
3.1.2. Láthatatlanság, „piaci blokád” és átfedő termékek	14
3.1.3. A potenciális verseny és a céltársaságok	15
3.1.4. A felvásárlás mögötti motiváció	17
3.2. „Profilalkotás” a gyilkos felvásárlásokhoz: egy egységes meghatározás	18
4. Gyilkos felvásárlások a fúziókontroll célkeresztjében	19
4.1. A fúziós eljárás	20
4.2. Facebook/WhatsApp	21
4.2.1. Tipikus gyilkos felvásárlás?	23
4.3. Illumina/Grail	23
4.3.1. Az áttételi mechanizmus mint megoldás?	24
4.4. Towercast-ügy	25
4.4.1. Régi módszer, új köntösben?	26
5. De lege ferenda helyett: hogyan tovább?	27
5.1. Van megoldás?	27
5.1.1. A küszöbértékek reformja	27
5.1.2. Az áttételi mechanizmus	28
5.1.3. Alternatív megoldások	30
5.2. Kell megoldás?	31
5.2.1. Kérdőjelek a szabályozással kapcsolatban	31
5.2.2. Egy lehetséges válasz	33
6. Összefoglaló következtetések	34
7. Felhasznált irodalom	35

1. Bevezetés

Mario Draghi Európa versenyképességéről szóló szakértői jelentése¹ az utóbbi évek egyik meghatározó dokumentuma, ami nagyban befolyásolhatja a következő időszak európai politikáját. Draghi szerint az uniós fúziókontrollnak ma azok a felvásárlások okoznak problémát, amelyek a bejelentési küszöbértékek alatt maradnak, ezért nem kerülnek a versenyhatóságok figyelmébe.² Colleen Cunningham és szerzőtársai 2021-ben azonosították ugyanezt a problémát, „*killer acquisitions*” (gyilkos felvásárlások) elnevezéssel. A jelenséget úgy határozták meg, hogy „a már a piacon lévő vállalatok sokszor azért hajtanak végre felvásárlásokat, hogy a felvásárolt vállalat innovációs projektjeit leállítsák, ezzel elkerülve a jövőbeni potenciális versenyt.”³ Cunninghamék modellje a Draghi jelentést követően aktuálisabb mint eddig valaha. Hogy hogyan kezelendő a felvetett probléma, az azonban nem egyértelmű.

Jelen dolgozatban az Európai Unió (EU) fúziós szabályozása kapcsán vizsgáljuk a gyilkos felvásárlásokat. Elsődleges cél feltérképezni helyét a versenyjog rendszerében, kiemelve a szabályozás elé támasztott kihívásokat. De miért ütközik nehézségekbe a fúziókontroll stabil mechanizmusa? Lehet-e egy átfogó meghatározást adni a hangzatos gyilkos felvásárlásokra, mennyiben érhetőek tetten a gyakorlatban? Kik a „valódi felelősök” a verseny kiiktatásért: a szóban forgó felvásárló cégek, vagy azok az uniós jogalkotói megoldások, amelyek saját szerepüket is alááshatják?

A kérdések megválaszolásához először az uniós fúziókontroll alapjai kerülnek bemutatásra, történeti források mentén, kiemelve a korszakokra jellemző szabályozói irányokat. Ezután a gyilkos felvásárlások jelenségének azonosítása következik, a releváns fogalmi elemek tisztázásával, főként külföldi szakirodalmat felhasználva. Ezt követően az uniós léptékben releváns esetekre terünk ki, felhasználva a korábbi fejezetekben levont következtetéseket. Végül szembeállításra és értékelésre kerülnek a jelenlegi szabályozói reakciók, és az ezzel kapcsolatos meglévő álláspontok.

---

¹ Mario DRAGHI: *The future of European competitiveness*. Part B. 2024. https://commission.europa.eu/document/download/ec1409c1-d4b4-4882-8bdd-3519f86bbb92_en?filename=The%20future%20of%20European%20competitiveness%20In-depth%20analysis%20and%20recommendations_0.pdf

² Uo. 304.

³ Colleen CUNNINGHAM, Florian EDERER, Song MA: Killer Acquisitions. *Journal of Political Economy*, vol. 129., no. 3. (2021) 649–702.

2. Fúziókontroll az Európai Unióban tegnap és ma

2.1. Az európai uniós fúziókontroll alapjai és a fejlődés sarokpontjai

A vállalkozások természetes magatartása, hogy a piaci dominancia megszerzésére törekednek. Ennek egyik eszköze, hogy több független vállalkozás⁴ erőforrásait valamilyen módon egyesíti, ezt nevezzük versenyjogi értelemben összefonódásnak. Tipizálásuk történhet egyrészt hatásuk alapján (egyeztetett és egyoldalú hatások), valamint elkülöníthetők a piaci vertikum vonatkozásában a horizontális, vertikális és konglomerátum összefonódások. Harmadrészt a megvalósítás módja szerint beszélhetünk egyesülésről, beolvadásról, közös vállalkozásról és az irányítás megszerzéséről.

Az összefonódások többféleképpen lehetnek káros hatással a versenyre: egyrészt a koncentráltabb piac növeli az összejátszások (kartellezés) esélyét, másrészt megnehezíti más vállalkozások piacra jutását, harmadrészt pedig az összpontosuló piaci hatalom gyakran kedvezőtlen hatásokkal járhat együtt. A fúziós szabályok alapvető funkciója tehát, hogy ellenőrzött és szabályozott keretek között tartsa ezeket a tranzakciókat, célja pedig olyan piaci szerkezet fenntartása, ahol megfelelően érvényesül a verseny.⁵

A fúziókontroll nem új szabályozás a versenyjogban, intézményesült gyökerei a XX. század elejére nyúlnak vissza. Európában a világháborúkat követően az államok inkább szorgalmazták az erős nagyvállalatok létrejöttét, mintsem korlátozták volna az összefonódásokat.⁶ 1951-ben, az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó Párizsi Szerződés tartalmazott először fúziókra vonatkozó rendelkezéseket.⁷ Az ezt követő Római Szerződés azonban nem tért ki az összefonódások ellenőrzésére: a 86. cikk a piaci erőfölénnyel való visszaélésről alkalmazható lett volna, ám ezt a Bizottság kezdetben nem tartotta követendőnek. Az ellenőrzés elválasztása az erőfölénnyel való visszaéléstől a 70-es évekig a fúziókontroll első számú kérdését jelentette. Az irányváltást az 1971-es GEMA-ügy hozta, amikor a Bizottság először alkalmazta a 86. cikket egyesülésre: ezzel a Bizottság együtt kezelte a fúziós szabályozást a gazdasági erőfölénnyel. Ehhez kapcsolódóan hasonlóan nagy hatású a

---

⁴ Ha nem független vállalkozásról lenne szó, akkor a vállalkozáscsoport társasági jogi átszervezéséről beszélhetnénk. A társasági jog ebben a kérdésben szorosan összefügg a versenyjoggal: a társasági jogi értelemben jogszerű fúziókról elképzelhető, hogy később versenyjogilag kifogásolhatóak.

⁵ BOYTHA Györgyné – TÓTH Tihamér (szerk.): *Versenyjog*. Budapest, PPKE-JÁK, 2010.

⁶ David J. GERGER: *Law and Competition in Twentieth Century Europe: Protecting Prometheus*. Oxford University Press, Oxford, 1998.

⁷ Az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés 66. cikkelye.

Continental Can⁸ ügyben (majd később a Philip Morris⁹ ügyben is) hozott döntés, ami kimondta a cikk alkalmazhatóságát és azt, hogy a piaci visszaélés tilalma kiterjed a jövőbeni verseny korlátozására is. Az érvelést utóbb az Európai Bíróság (Bíróság) is megerősítette. A szabályozó környezetet a 70-es évektől egészen 1985-ig az olajválság és a globális gazdaság megingása határozta meg, emiatt a tagállamok nem kívántak szélesíteni a Bizottság jogkörén a fúziókontroll terén sem, így nem sikerült egységes szabályozást kialakítani. Az újabb fordulatot 1985-ben, az Egységes Európai Okmány elfogadása jelentette, ami többek között felhívta a figyelmet a fúziókontrollra, mint a belső piac stabilitásának egyik fontos eszközére.¹⁰

1989-ben fogadták el a 4064/89/EGK rendeletet¹¹, ami az első, átfogó uniós fúziókontroll szabályozásnak tekinthető. A Bizottság iránymutatásokkal igyekezett áthidalni a gyakorlati kihívásokat, például a „koncentratív” és „kooperatív” közös vállalkozások megkülönböztetését,¹² vagy a dominancia fogalmának tisztázását¹³. A Bíróság elé került ügyekben hozott ítéletek rámutattak az ellenőrzési folyamat operatív hibáira, emellett a jogorvoslati rendszer is túl komplexnek bizonyult. A fentiek alapján indokoltá váltak a reformok, amikre 2004-ben került sor.

A jelenlegi hatályos szabályokat a 139/2004/EK tanácsi rendelet (Fúziós Rendelet)¹⁴ tartalmazza. Legfontosabb reformja egy új versenyjogi teszt, a SIEC-teszt (*significant impediment of effective competition*)¹⁵ bevezetése volt az erőfölény teszt helyett. A versenyjogi tesztek lényege a piaci hatások értékelése az adott tranzakció gazdasági vonatkozásában, kiemelve annak versenyre gyakorolt hatását. A SIEC-teszt – ahogy Margrethe Vestager, az EU leköszönő versenyjogi biztosa beszédében¹⁶ hangsúlyozta – lehetővé tette, hogy nagyobb

---

⁸ C-6/72. sz. ügy Europemballage Corporation és Continental Can Company Inc. kontra az Európai Közösségek Bizottsága [EBHT 1973. 00215. o.].

⁹ C-142/84. és C-156/84. sz. ügy British-American Tobacco Company Ltd és R. J. Reynolds Industries Inc. kontra az Európai Közösségek Bizottsága [EBHT 1987.04487.o].

¹⁰ Thomas J. DOLEYS: *The Logic of Delegation: Explaining the Evolution of EU Merger Control*. Vanderbilt University Department of Political Science, Nashville, 1999.

¹¹ 1989. december 21-ei 4064/89/EGK tanácsi rendelet a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről, HL L 395, 1989.12.30., HL L 257, 1990.09.21.

¹² Nicholas LEVY: EU Merger Control: From Birth to Adolescence. *Kluwer Law International, World Competition* 26(2). 2003. 202.

¹³ A Nestlé/Perrier ügyben (IV/M.190. számú bizottsági döntés 1992.07.22. OJ L356/1.) a Bizottság először használta a kollektív dominancia fogalmát, a Kali und Salz ügyben (SCPA és EMV kontra Bizottság (“Kali und Salz”) C-68/94 és C-30/95 egyesített ügyek 1998 ECR I-1375) pedig a Bíróság megerősítette az ez alapján történő tiltást.

¹⁴ A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről, HL L 24/1, 2004. 01. 29.

¹⁵ Ld. bővebben: Lars-Hendrik RÖLLER, Miguel de la MANO: The Impact of the New Substantive Test in European Merger Control. *European Competition Journal* 2(1) 9-28. 2006.

¹⁶ Margrethe VESTAGER: Reflecting on 20 years of the EU Merger Regulation. London (2024. február 27.) *Modern EU and UK Merger Control: 20th Anniversary Two Decades of Regulation 139/04 and the Enterprise Act Regime*.

hangsúly kerüljön a „hatásalapú” megközelítésekre. Ez volt az uniós jog válasza a korszakban kihívást jelentő, oligopolisztikus piacok okozta egyedi esetekre.

A Fúziós Rendelet mellett számos joganyag segíti a jogalkalmazást. Anyagi jogi szempontból két nagy hatású dokumentum a horizontális összefonódások értékeléséről¹⁷ és a nem horizontális összefonódások értékeléséről szóló iránymutatás.¹⁸ Eljárási oldalról az egyszerűsített eljárásról szóló,¹⁹ illetve a tagállami versenyhivatalok közötti áttételről szóló dokumentumok tartalmazzák az első számú rendelkezéseket²⁰. Ezek mellett több bizottsági közlemény is született, amelyek a korábbi *soft law* joganyagot egységesítették olyan fogalmi pontosításokkal, mint a koncentráció, közös vállalkozás vagy az érintett vállalkozások köre.²¹

2.2. Az európai uniós fúziókontroll jelenkori kihívásai

Jelenleg a fúziókontroll szabályrendszerét is új helyzetbe hozta az utóbbi években zajló digitális és technológiai forradalom. A változásokra reagálva az EU célul tűzte ki a digitális korra való felkészülést, hogy az évtizedet Európa „digitális évtizedévé” tegye.²² Egyes szerzők szerint a digitalizáció jegyében átalakuló gazdasági hatások eredménye, hogy a versenyjog is átalakulóban van, amire a hagyományos szabályok nem elegendőek.²³ Más szerzők²⁴ szerint a versenyjog tételei funkcionalitásukból²⁵ adódóan kellően rugalmasak, és történelmi példákkal lehet alátámasztani – a jövőre nézve is – működőképességüket. Ennek az aktuális szakmai vitának központi oka a sajátos jellemzőkkel rendelkező digitális piacok megjelenése, amelyek a vállalati fúziók terén új megközelítéseket igényelnek. Ezzel összhangban olyan piaci szereplők nőttek ki és nőnek folyamatosan, amelyek regulázása szintén komoly versenyjogi kihívásokat okoz. A továbbiakban ezeknek a szempontoknak a bemutatása következik.

---

¹⁷ Iránymutatás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló tanácsi rendelet szerint a horizontális összefonódások értékeléséről, (2004/C 31/03) HL 2004 C 31/5, 2004. 02. 05.

¹⁸ Iránymutatás a nem horizontális összefonódásoknak a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló tanácsi rendelet alapján történő értékeléséről (2008/C 265/07).

¹⁹ A Bizottság közleménye a 139/2004/EK tanácsi rendelet szerinti egyes összefonódások kezelésére vonatkozó egyszerűsített eljárásról (2005/C 56/04).

²⁰ A Bizottság közleménye az összefonódási ügyek áttételéről, HL C 56, 05/03/2005., 2–23. o.

²¹ TÓTH Tihamér: *Az Európai Unió Versenyjoga*. Budapest, Wolters Kluwer Kft, 2016.

²² Ld. A digitális korra felkészült Európa https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_en

²³ Ld.: PÜNKÖSTY András: Versenyjogi megfontolások a technológiai óriások szabályozásával kapcsolatban. *IMR*, 2021/2., 251–272.

²⁴ Ld. SZILÁGYI Pál: A versenyjog és a digitális piacok monopóliumai. *IMR*, 2023/1., 35-52.

²⁵ Lényege, hogy a joggyakorlat fényében folyamatosan újraértelmeződnek az általánosság szintjén megfogalmazott szabályok.

2.2.1. A digitális piacok karaktere

Belényesi rámutat arra, hogy digitális piacok megjelenése az internetes kereskedelem elterjedéséhez köthető: a fogyasztók figyelme a digitális tér felé fordult, hiszen idő és pénz megtakarításával tudtak sokkal több terméket elérni, akár másokkal való vélemény, ár, tulajdonság összehasonlítása által.²⁶ A kínálati oldalon ezért egyre több olyan vállalkozás jelent meg a digitális piacokon, amelyek ezt folyamatot tették lehetővé, vagy egyre hatékonyabbá.

A piaci szereplők működésének megértéséhez először a digitális piacok jellemzőit szükséges meghatározni.²⁷ Nehézséget jelent, hogy a hagyományos piaci viszonyokhoz képest eltérő – vagy meglévő, de másmilyen formában megjelenő – tulajdonságokkal rendelkeznek. Ilyen például a hálózati hatások, az extrém méretgazdaságosság vagy az adatok kulcsszerepe.

A digitális piacok gyakran többoldali piacok²⁸, vagyis a piacnak két jól elkülönült felhasználói köre van, akik azonban egymás számára fontos értéket képviselhetnek. Például a fogyasztók legtöbbször díj fizetése nélkül, adataikért cserébe vehetnek igénybe egy szolgáltatást (zéró-árazás). Ha így egy termék viszont elég népszerűvé válik és jelentős piaci erőt eredményez, a vállalkozás ezzel együtt kihasználhatja a piac egyik ezen oldalán lévő piaci erejét, hogy vonzóvá tegyen a szolgáltatást a piac másik oldalán lévő szereplőknek.²⁹

Ez utóbbi jelenséget hálózati hatásoknak³⁰ nevezzük. Kondrát kiemeli, hogy ennek következményeként a piacon szereplők „hajlamosak lehetnek a tetőzésre (*tipping*), így a piac stagnálni kezd, amely a kényszerkötődéshez vezet (*lock-in-effect*)”.³¹ Ez azt eredményezi, hogy az utóbbi időben a „győztes mindent visz” (*winner-takes-most*) elv kezd érvényesülni ezeken a piacokon, vagyis nehéz versenyhelyzetet teremteni egy korábban megerősödő

---

²⁶ BELÉNYESI Pál: *A digitális piacok időszerű versenyjogi vonatkozásai*. 2015. 10. 02. https://www.gvh.hu/data/cms1033315/12_Belenyesi_Pal_a_digitalis_piacok.pdf

²⁷ A szakértői jelentés ezzel részleten is foglalkozik ld. Jacques CRÉMER, Yves-Alexandre de MOTJOYE, Heike SCHWEITZER: *Competition policy for the digital era..* Publications Office of the European Union. Luxemburg, 2019

²⁸ A kétoldali piacokhoz ld.: Arno RASEK: Two-sided market. *Global Dictionary of Competition Law, Concurrences*. Art. N° 99954. <https://www.concurrences.com/en/dictionary/two-sided-market>
Multi-Sided Market Economics in Competition Law Enforcement. *OECD Journal of European Competition Law & Practice*, 2017, 8(4), 257–262.

²⁹ PÁSZTÉLYI Emese, KOLLÁTH Mihály Gábor (szerk.): Fúziókontroll a digitális piacokon. *A digitális piacok adatvédelmi - versenyjogi megközelítésének kihívásai és lehetőségei Magyarországon*. 2023. 53. <https://intezet.josz.org/wp-content/uploads/2024/06/JOSz-Intezet-Fuzetek-Digitalis-Piacok-1.pdf>

³⁰ A hálózati hatások az egyik elsődleges értékként tarthatók számon a digitális gazdaságban. A Microsoft ellen indított versenyjogi ügyek után elméleti alapként szolgált valamennyi nagy technológiai cégek elleni fellépésben: U.S. v. Microsoft Corp., No. 98-1233 (TPJ) 1998.; Christopher YOO: Network Effect. *Global Dictionary of Competition Law, Concurrences*. <https://www.concurrences.com/en/dictionary/Network-effect>

³¹ KONDRÁT Flóra: A digitális platformok definiálási és szabályozási kérdései – A Digital Markets Act megoldási megközelítései. *Versenytükör*, 2021/2. 8.

szereplővel.³² A digitális piacokon nem meglepő tehát, hogy az üzleti modellek a közvetlen és közvetett hálózati hatások kiaknázására épülnek. Ehhez hozzátartozik egy további jellegzetesség, miszerint minél nagyobb a felhasználói bázis, annál nagyobb értéket képesek generálni, amellyel még több felhasználót képesek bevonni (pozitív visszacsatolási hurok).³³ Ezzel a folyamatos növekedéssel egyre költséghatékonyabban tudnak működni, a felhasználók számának növekedésével az átlagos költségek mértéke is csökken.³⁴ A közgazdaságtan ezt méretgazdaságosságnak nevezi, amely a digitális piacokon a korábbiakhoz képest szintén jelentősebb mértékben van jelen.

Kiemelendő, hogy a digitális piacokon a verseny alapja gyakran már nem az ár, hanem a minőség, a megújulási és innovációs képesség, amely a rendelkezésre álló adatok megfelelő feldolgozásával érhető el.³⁵ Ma a digitális piacok vállalatai egyre bővülő adatvagyonból gazdálkodhatnak, megkönnyítve a döntéshozatalt és támogatva kutatási fejlesztési tevékenységeiket – nem utolsósorban a mesterséges intelligencia alkalmazásával. Ebből következik, hogy a releváns versenyjogi kérdések tisztázáshoz ma már nem csak a fogyasztóvédelmi jellegű szabályokat, hanem az adatvédelmi kontextust is vizsgálni érdemes.

2.2.2. A technológiai óriások

A fentebb ismertetett hatások következménye, hogy a vállalatok hihetetlen sebességgel képesek fejlődni. A Google nagyjából húsz év leforgása alatt 5 - 10 százalék piaci részesedérről jutott el 85 - 90 százalékra.³⁶ Ennél is aktuálisabb példa az OpenAI által fejlesztett ChatGPT, amely közel két hónap alatt 100 millió felhasználót szerzett.³⁷ A gyors növekedés következtében a cégek nem ritkán azáltal, hogy rendszeres felvásárlásokat eszközöltek, valódi ún. technológiai óriásokká váltak: 2009–2018 között a Google, Apple, Facebook, Amazon (GAFA) 400 fúziót hajtottak végre³⁸ (kiemelendő, hogy ezek közül egy sem került tiltásra).

---

³² Jason Furman: *Unlocking Digital Competition*. Report of the Digital competition Expert Panel. London, 2019. 8.

³³ Maximilian STALLKAMP – Andreas P.J. SCHOTTER: Platforms without borders? The international strategies of digital platform firms. *Global Strategy Journal, Strategic Management Society*, 2019, 4.

³⁴ Pieter NOOREN – Nicolai VAN GORP – Nico VAN ELIJK – Ronan Ó FATHAIGH: Should We Regulate Digital Platforms? A New Framework for Evaluating Policy Options, *The Authors. Policy & Internet Published by Wiley Periodicals*, 2018. 275 – 276.

³⁵ Torster KÖRBER: *Is knowledge (market) power? On the Relationship Between 'Data Power' and Competition Law*. Köln, 2016, 4.

³⁶ A piaci részesedésekkel kapcsolatos adatokért ld.: <https://gs.statcounter.com/>

³⁷ Dan Milmo and agency: ChatGPT reaches 100 million users two months after launch, *The Guardian*, 2023.02.02., <https://www.theguardian.com/technology/2023/feb/02/chatgpt-100-million-users-open-ai-fastest-growing-app>

³⁸ TÓTH András: A technológiai óriások piaci megiregulázásának versenyjogi mozgatói és aspektusai különös tekintettel a Digital Markets Act javaslatra. *Versenytükör*, 2021/1. 39.

Tóth András úgy határozta meg a technológiai óriásokat, mint „a jellemzően amerikai nagyvállalatokat, amelyek online platformként vagy piacteret (pl. Amazon, Google Play, Apple Store), vagy emberi figyelem és adatok felhasználásával az online térben reklámozóknak felületet kínálnak, illetve harmadik feleknek adnak el a felhasználók szokásait is megérteni segítő adatokat függetlenül attól, hogy milyen nem pénzért kínált szolgáltatással gyűjtik egybe az emberek figyelmét.”³⁹ A versenyjog eszköztára – az uniós jogalkotás eddig felvett irányai alapján – megfelelő lehet arra, hogy a technológiai óriásokkal járó gazdasági problémákat kezelje: ehhez azonban értelmezési tartományra, kapcsolódási pontra van szüksége. Zódi ennek érzékeltetésére az „óceán metaforát” használja: a digitális tér olyan nagyra nőtt, hogy a felhasználók nem tudták átlátni az „óceán végtelenjét”, ezért szükségük volt kapaszkodókra.⁴⁰ Ez a kapaszkodó a digitális térben a szabályozás számára is a platformokat jelenti. A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (*Organisation for Economic Co-operation and Development*, OECD) definíciója szerint az online platform⁴¹ „olyan digitális szolgáltatás, amely megkönnyíti az interakciókat két vagy több különböző, de egymástól függő felhasználói csoport (akár cégek, akár magánszemélyek) között, akik a szolgáltatáson, az interneten keresztül lépnek kapcsolatba egymással.”⁴² A fentiekhez hasonlóan, egy másik meghatározás szerint „az online platform olyan digitális szolgáltatás, amely két vagy több, egymással kapcsolatban álló ügyfélcsoportot köt össze a piac különböző oldalain”.⁴³ A platformok lényege tehát az összekapcsolásban rejlik, céljuk kihasználni a digitális piacok előnyeit, ami a szabályozói oldalról nem kis kihívást jelent: a hálózati hatások következtében gyorsan képesek új piacokon megjelenni (vagy akár piacokat létrehozni),⁴⁴ folyamatosan duzzadó piaci erejük korán visszaélésekhez vezethet, illetve jelentős gátat képeznek az újonnan piacra lépőkkel szemben, akár visszaszorítva az innovációt. A platformok tehát új, nagy és speciális, korábban nem tapasztalt típusú piaci dominanciával bíró aktorok, amelyek az EU belső piacán is megjelentek és egyre inkább befolyásoló szerepre tettek szert, uniós szintű szabályozásuk így elkerülhetetlenül szükségessé vált⁴⁵.

---

³⁹ Uo. 37.

⁴⁰ ZÓDI Zsolt: *Platformok. Robotok és a jog*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2018. 97.

⁴¹ Lényegében platform az újság is, témánk szempontjából csak az online platformokkal foglalkozunk.

⁴² Jeremy K. WEST: *An Introduction to Online Platforms and their Role in the Digital Transformation*. Paris – OECD, 2019.

⁴³ Bahadır BALKI: Online Platforms. *Global Dictionary of Competition Law, Concurrences*, Art. N° 112963. <https://www.concurrences.com/en/dictionary/online-platforms>

⁴⁴ Egy-egy szegmensben domináns piaci szereplők piaci erejüket más, rész- vagy kapcsolódó piacokon is érvényesíteni tudják, kiszorítva így e másik piacról (is) a kisebb szereplőket, és tovább növelve ezáltal saját piaci erejüket (minden érintett piacon).

⁴⁵ PELLE Anita – SZANYI Miklós, SZUNOMÁR Ágnes, TÖRÖK Ádám (szerk.): *Platformgazdaság, digitális piacok és az EU verseny- és piacsabályozása. Trendek és töréspontok V.*, Budapest, Akadémia, 2024.

2.2.3. DMA összefonódásokra vonatkozó rendelkezései

Láthattuk, hogy a digitális átalakulás milyen új helyzetbe hozta a fúziók ellenőrzését, amit az európai jogalkotó a platformok szabályozásán keresztül tervez befolyásolni. Vestager szerint „a mérettel együtt járt az a gazdasági erő is, amellyel egyes vállalatok a tisztességes versenyt veszélyeztető módon uralják a piacokat”.⁴⁶ Ennek kapcsán több irányból indult meg a jogszabályalkotás⁴⁷: az online platformokon lévő tartalomért való felelősség tisztázásáról például a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet (*Digital Services Act*, DSA) szolgál.⁴⁸ Fontos csoportot képez az online platformok tevékenységeivel kapcsolatos egyenlő feltételek biztosításáról született szabályozás, ide tartozik a P2B rendelet⁴⁹, illetve a digitális piacokról szóló rendelet (*Digital Markets Act*, DMA)⁵⁰.

A DMA szabályozási logikája, hogy a digitális ágazatokban csak korlátozott mértékben támadhatók a piacok.⁵¹ Firniksz kiemeli, hogy valójában nem a szó szerint vett digitális piacokról tartalmaz szabályokat a rendelet, hanem a platformok keresztül teszi megtámadhatóvá ezeket a piacokat.⁵² Ehhez a 3. cikk (2) bekezdése egy kritériumrendszert határoz meg, ennek mentén kapuőrnek (*gatekeeper*) minősíti az adott vállalkozást.

A DMA két helyen is előzetes (*ex ante*) piaci viselkedési kontrollt alkalmaz a kapuőrök kapcsán. A 14. cikk (1) arra kötelezi a kapuőröknek minősített vállalkozásokat, hogy minden, a Fúziós Rendelet 3. cikke szerinti, akárcsak tervben lévő összefonódásról tájékoztassák a Bizottságot. Abban az esetben van erre szükség, ha az összefonódó vállalkozásokat vagy a céltársaság alapvető platformszolgáltatásokat vagy bármely más szolgáltatást nyújtanak a digitális szektorban, vagy lehetővé teszik az adatgyűjtést. Gyakorlati funkcióját tekintve információgyűjtést jelent, ezáltal szigorúbb ellenőrzés alá vonják a kapuőröket, de más változást nem okoz működésükben.⁵³ A 18. cikk ehhez képest egyenesen fúziós tilalmat helyez

⁴⁶ Margrethe Vestager 2020. szeptember 18.-i beszéde a Digitális Csomagról. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_20_1704

⁴⁷ TÓTH (2021) i. m. 38.

⁴⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet), HL L 277., 2022.10.27., 1–102. o.

⁴⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1150 rendelete (2019. június 20.) az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról, HL L 186/57, 11.7.19., 57–79. o.

⁵⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1925 rendelete (2022. szeptember 14.) a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról, valamint az (EU) 2019/1937 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (digitális piacokról szóló jogszabály), HL L 265., 2022.10.12., 1–66. o.

⁵¹ DMA 13. preambulumbekkezdése.

⁵² FIRNIKSZ Judit: *Pillanatkép a digitális piacok szabályozásáról*. Budapest, Wolters Kluwer, 2023. 49.

⁵³ A rendelkezés felfogását jól szemlélteti Thierry BRETON, korábbi belső piacért felelős uniós biztos szavai: „Ha egy kapuőr akvizíciót akar végrehajtani, megteheti - de mi is figyelünk”.

kilátásba, amennyiben a kapuőr rendszeresen nem felel meg a DMA szabályainak. A rendszeresség alatt a DMA 5., 6. és 7. cikkében foglalt kötelezettségek megsértése miatt a Bizottság legalább három határozatot hozott, a vizsgálatot megelőző nyolc évben. A fúziós tilalom arra az ágazatra vonatkozik, amelyben rendszeresen történik jogsértés. Bár a rendelkezést többen túlzónak tartják, gyakorlatban nem valószínű, hogy sokszor kerül alkalmazásra.⁵⁴ A DMA alapján meghatározott kapuőrök 1987-től 2022 júliusáig 1149 fúziót hajtottak végre, ezek közül az Európai Bizottság 21-et vizsgált meg.⁵⁵ Ennek oka pedig mindig az volt, hogy a tranzakciók nagy része nem érte el a küszöbértéket.

---

⁵⁴ Falk SCHÖNING and Florian von SCHREITTER: Showcases and showstoppers: the DMA's impact on merger control in digital markets. *Competition Law & Policy Debate*. 2022, Vol. 7, No. 3, 121–129.

⁵⁵ Hatice KOCAEFE: Killer Acquisitions Under EU Merger Control: Recent European Commission Decisions. *European Union Law Working Papers No. 84*. 2024.

3. A gyilkos felvásárlások meghatározása

A gyilkos felvásárlások körülírására már a 2020-as éveket megelőzően is sor került: a *The Economist* 2016-ban „kilövéses akvizíció” (*shoot-out acquisitions*) néven írt hasonló jelenségről: eszerint „a startupok felvásárlásának célja, hogy a jövőbeli ellenfelet kiiktassa.”⁵⁶ Ezzel együtt több, gyilkos felvásárlásokkal „rokon jelenséget” azonosítottak korábban: ilyenek a magyarra nehezen fordítható *roll-up*, *tuck-in* vagy *bolt-on* felvásárlások.⁵⁷ A potenciális, vagy korai szakaszban történő felvásárlásokat sokszor csak stratégiai felvásárlásoknak is emlegették, ez azonban túl általános jelenlegi alkalmazásához.

A felvásárlások megvalósulásáról a Fúziós Rendelet összefonódásokról szóló cikkelye tartalmaz rendelkezéseket.⁵⁸ Az irányítási joggal vagy a meghatározó befolyással kapcsolatos versenyjogi összefüggések túlfeszítik a dolgozat kereteit, de a témánk szempontjából releváns, hogy úgy is el lehet érni a verseny kiiktatását, hogy nem a szó szoros értelemben vett felvásárlásról van szó⁵⁹.

3.1. Fogalmi elemek

Definíciós kérdésekkel elsősorban külföldi szerzők foglalkoztak. Elsőként minél több fogalmi elem összevetése célszerű, majd egy átfogó meghatározás következik a gyilkos felvásárlásokról.

3.1.1. „Az elkövetés helye”: innovatív piacok

Ederer szerint léteznek olyan „intenzív kutatási és fejlesztési tevékenységre épülő iparágak, ahol az új belépők megzavarhatják a piaci szereplők profitabilitását”.⁶⁰ Ennek oka Schumpeter „teremtő rombolás” elméletével függ össze: eszerint az innováció a gazdaság motorja, az újszerű megoldásokat alkalmazó piaci szereplők pedig kiszorítják azokat, akik nem képesek felvenni a fejlődés ütemét.⁶¹ Ezért a piaci szereplők érdekében állhat megakadályozni az

⁵⁶ *The Economist*, Deregulation and competition: Special report. 2016.09.29. <https://www.economist.com/special-report/2016/09/29/a-lapse-in-concentration>

⁵⁷ *Roll-up* stratégia során a vállalkozás célja minél több kisebb vállalkozást felvásárolni, fokozatosan erősítve saját piaci pozícióját. *Bolt-on* és *tuck-in* felvásárlások során szintén kis vállalkozások felvásárlása történik, előbbi olyan tranzakciókra használják, ahol a felvásárló a piacát kiegészítő termékkört szerez meg, utóbbi esetében pedig a felvásárolt vállalkozás teljes mértékben beolvad a felvásárló vállalkozásba.

⁵⁸ Fúziós Rendelet 3. cikk.

⁵⁹ Tehát például azáltal, ha egy erős piaci szereplő közvetlen (még csak nem is meghatározó befolyást szerevezve) befolyásával él a céltársaságban. Egy másik jó példa az *acqui-hiring* jelensége, amikor a felvásárló célja a tehetséges munkaerő megszerzése a céltársaságból – ezzel is képes lehet megakadályozni a jövőbeli versenyt.

⁶⁰ Florian EDERER: Should Killer Acquisitions Be Banned? *CEPA*, 2021.09.24. <https://cepa.org/article/should-killer-acquisitions-be-banned/>

⁶¹ BÖGEL György: A schumpeteri „teremtő rombolás” módjai az infokommunikációs iparban. *Közgazdasági Szemle*, LV. évf. 2008. 344.

innováció térnyerését a versenytárs felvásárlásával, kiiktatva a jövőbeni versenyt. A vállalkozások között egyfajta „libikóka-effektus” érvényesül, vagyis minél nagyobb a növekedési potenciál, annál korábban lehet hajlandóság a felvásárlásokra, hogy minél előbb elejét vegyék a versenynek⁶².

A fentiek mentén a gyilkos felvásárlásokkal foglalkozó források általában két ágazatot emelnek ki a jelenség kapcsán: a technológiai szektorra és a gyógyszeriparra. Ahogy később látni fogjuk, az esetek nagy része is ide sorolható, de fontos kiemelni, hogy nem szükségszerűen: valamennyi innovációra érzékeny piacon, például amilyen újabban a mesterséges intelligencia vagy a biotechnológia, is könnyen előfordulhatnak.

3.1.2. Láthatatlanság, „piaci blokád” és átfedő termékek

A bevezetőben említésre került a küszöbértékek elkerülésének problémája: a hagyományos fúziókontroll rendszerekkel ellentétben, amelyek a meghatározott forgalmi kritériumoknak megfelelő felvásárlásokra vonatkoznak, a gyilkos felvásárlásoknak sikerül elkerülni az ellenőrzést.⁶³ Ennek az az oka, hogy a felvásárolt céltársaságok kis méretük miatt egyáltalán nem, vagy kevés árbevételt termelnek: az uniós bejelentési küszöbértékek árbevétel alapúak, így a versenyhatóságok számára láthatatlanok maradnak ezek a tranzakciók. Kocaefe szerint „[...] ez a szabályozási kiskapu lehetővé teszi az alacsonyabb bevétellel rendelkező vállalatok számára, hogy stratégiaileg kikerüljék az összefonódás-ellenőrzési mechanizmust, és így hatékonyan elkerüljék a piaci pozíciójuk lehetséges akadályozását.”⁶⁴

A „piaci blokád” alatt értendő az a jelenség, amikor egy erős piaci szereplő képes megakadályozni más szereplő megjelenését: egy új szereplő meg sem próbál belépni a piacra, mert valószínűleg nem lenne képes felvenni a versenyt a korábbi szereplővel. Ennek egyik oldala a belépési korlátok felállítása. Furlan szerint „a belépési korlátok olyan tényezők, amelyek lehetővé teszik az érintett piacon már jelen lévő vállalkozások számára, hogy a szokásosnál nagyobb nyereséget érjenek el, ugyanakkor másokat visszatartanak a belépéstől és a versenytől.”⁶⁵ Az OECD részletesen is foglalkozott⁶⁶ a belépési korlátok fogalmi

---

⁶² A kockázati tőkebefektetők is ezen az elven működnek, minél korábban akarnak kis tőkével megjelenni a céltársaságban, hogy utána egy nagy növekedést követően adhassák el üzletrészüket.

⁶³ Diederik SCHRIJVERS HOF, Martijn VAN DE HEL, Paul BREITHAUPT: European Commission Calls for Notification of Killer Acquisitions. *Maverick Blogs*, 2021. 04. 22. <https://www.maverick-law.com/en/blogs/european-commission-calls-for-notification-of-killer-acquisitions.html>

⁶⁴ Kocaefe (2024) i. m. 18.

⁶⁵ Fernando de Magalhaes FURLAN: Barriers to entry. *Global Dictionary of Competition Law, Concurrences*. Art. N° 20102

⁶⁶ OECD: Barriers to Entry: Key findings, summary and notes. *OECD Roundtables on Competition Policy Papers*, No. 58, 2006.

összetettségével, ami a versenyjogi elemzésekben is megjelenik. Másik megközelítésben a domináns vállalkozások létrehozzák a „gyilkos zónát”: Kamepalli és szerzőtársai összefoglaló tanulmányukban úgy határozták meg, mint „a "gyilkos zóna" azt a jelenséget írja le, amikor a nagy digitális platformok (mint például a Facebook és a Google) felvásárlásai elriasztják az új vállalkozásokat attól, hogy belépjenek a piacra, és ezáltal megakadályozzák az innovációt.” A befektetőket visszatartó erő, hogy egy digitális platform potenciális célpontjába fektessenek, mivel a megtérülés általában nem arányos az innováció értékével. Szintén akadályt jelentenek a fentebb említett belépési korlátok, sok esetben nincs is próbálkozás belépni egy olyan piacra, ahol digitális platformok tevékenykednek. Ennek fogyasztói oldalról is van indoka: a felhasználók kevésbé hajlamosak áttérni egy új platformra, ha azt nagy valószínűséggel magába olvasztja egy domináns piaci szereplő.⁶⁷

Cunningham szerzőtársaival együtt külön hangsúlyozta a termékek átfedését, mint a gyilkos felvásárlások fogalmi elemét, mivel ekkor beszélhetünk horizontális értelemben vett (akár potenciális) versenytársokról. A hálózati hatások miatt azonban nem elképzelhetetlen az, hogy egy vállalkozás egy másik piacon érvényesíti erejét, és iktat ki egy korai stádiumú szereplőt: vagyis vertikális vagy konglomerátum hatásról is lehet szó.⁶⁸ Kiemelendő továbbá, hogy a gyilkos felvásárlások esetén a felvásárló félnek szükségszerűen erőfölényben kell lennie. Enélkül nem beszélhetnénk a verseny torzításáról, így jogsértő magatartásról sem.

3.1.3. A potenciális verseny és a céltársaságok

Wu szerint a piacon domináns cégek az újdonságokat vagy azonnal megszerzik, vagy születésüket is megakadályozzák.⁶⁹ Ezt szemléletesen Kronosz-hatásnak⁷⁰ nevezte, amely mottója is lehetne a gyilkos felvásárlásoknak. Roberts pedig hangsúlyozta, hogy a „kialakulóban lévő versenyfenyegetések felvásárlása azt jelenti, amikor egy erőfölényben lévő vállalat fiatal cégeket vásárol fel olyan termékekkel vagy szolgáltatásokkal, amelyeknek a versenyben betöltött jelentősége még nagyon bizonytalan”.⁷¹ Smejkal pedig a digitális

---

⁶⁷ Sai Krishna KAMEPALLI, Raghuram G. RAJAN, Luigi ZINGALES: *Kill Zone*. 2021.02.15.

⁶⁸ Sonderegger is erre a következtetésre jut. Ld.: Giulia SONDEREGGER: *Killer Acquisitions in Digital Markets: An Analysis of the EU Merger Control Regime*. Europa Institut, Zürich, 2023.12.06.

⁶⁹ Tim WU: *The Master Switch. The Rise and Fall of Information Empires*. Knopf. New York, 2010.

⁷⁰ Görög mitológiából átvett történet, amiben a titán Kronosz saját gyermekeit ette meg azért, hogy megelőzze a jóslatot, miszerint egyikük meg fogja fosztani trónjától.

⁷¹ Mikah ROBERTS: *Killer Acquisitions and the Death of Competition in the Digital Economy*, 24 Tenn. J. Bus. L. 61. 2022.

szektorokban megjelenő koncentrációk és ezzel összefüggésben a versenyjogi aggályok között említi az „ígéretes” startupok feletti irányítás megszerzését.⁷²

Az erőfölény témával kapcsolatos összefüggéséről korábban volt szó, ezért most egy másik fontos szempontot, a potenciális versenyt és a potenciális versenytársat vesszük górcső alá. Jogforrásokat tekintve a potenciális verseny kérdésköre három helyen kerül említésre: A Fúziós Rendelet 2. cikke mondja ki, hogy a Bizottságnak a potenciális versenyt is figyelembe kell vennie eljárása során. Ezzel egyidejűleg az érintett piac meghatározásáról szóló bizottsági közlemény⁷³ szerint az érintett piac meghatározásánál kevésbé játszhat szerepet, mivel „az innen származó aggályok általában kevésbé közvetlenek és mindenképp további elemzéseket igényelnek.” A versenyjogi értékelés szakaszában már hangsúlyosabban kap szerepet, ha „az érintett vállalatok helyzetét az érintett piacon már megállapították, és ha ez a helyzet (a potenciális verseny) versenyjogi szempontból aggodalomra ad okot”. Harmadik körben a horizontális és nem horizontális összefonódásokról szóló iránymutatások foglalkoznak a potenciális versenytárs kérdésével: egy ilyen összefonódás horizontális (összehangolt vagy nem összehangolt) hatásokat eredményezhet, amennyiben a részt vevő felek utóbb jelentősen korlátozzák a már piacon tevékenykedő vállalkozások magatartását^{74, 75}.

Szintén röviden ki kell térni az induló és nagy növekedési potenciállal rendelkező vállalkozásokra (*startupok*), mint a gyilkos felvásárlások célcsoportjára. Stipkovits részletesen elemzi⁷⁶ a *startup*, mint az „innovációk zászlóshajója” fogalmi alakulását és problémáit. A tanulmány következtetése, hogy az innováció szerepe és a nagy növekedési potenciál meghatározása jelenti a legnagyobb kihívást, emellett pedig szükség lenne a fogalmi elemeket tömörítő, egységes keretre. Megállapítható, hogy a startupokra a meghatározás jogi bizonytalansága miatt nehezen lehet hivatkozni. Emellett a következőkben látni fogjuk, hogy nem szükségszerű egy teljesen induló vállalkozás felvásárlása ahhoz, hogy az a potenciális versenyre kiiktató hatással legyen. Ezt a következtetést elfogadva pontosabbnak tűnik egyszerűen a felvásárló és a céltársaság méretbeli különbségeire helyezni a hangsúlyt.

---

⁷² Václav ŠMEJKAL: Concentration in Digital Sector – A New EU Antitrust Standard for “Killer Acquisitions” Needed? *Intereulaweast*, Vol. VII (2) 2020.

⁷³ A Bizottság közleménye a közösségi versenyjog alkalmazásában az érintett piac meghatározásáról (97/C 372/03) EGT vonatkozású szöveg, HL C 372., 1997.12.9., 5 – 13. o.

⁷⁴ A Horizontális iránymutatásból 58. és 59. cikkek, illetve a Nem horizontális iránymutatás 7. cikkelye.

⁷⁵ OECD: *The Concept of Potential Competition – Note by the EU*. Directorate for Financial and Enterprise Affairs Competition Committee. 2021.05.10. DAF/COMP/WD (2021)21.

⁷⁶ STIPKOVITS Tamás István: *A startupvállalkozás funkciójának és szabályozásának megítélése*. *Külgazdaság*, LXVII. évf. 2023. szeptember–október. 87–119.

3.1.4. A felvásárlás mögötti motiváció

Több oka lehet annak, hogy egy vállalkozás összefonódást hajt végre. Állhat mögötte költség szinergiák összehangolásának indoka, tőkepiaci megfontolások, stratégiaileg jelentős piaci motivációk és akár csak egyszerű vezetői döntések is.⁷⁷ Ha a cél a termék belső integrálása, továbbfejlesztése, akkor az jellemzően egy gazdagabb erőforrásokkal rendelkező környezetbe kerül. Nem lehet egy felvásárlást versenyt torzítónak nevezni, ha az könnyíti a termékfejlesztés környezeti, technikai vagy más körülményeit⁷⁸. Ezt a gyilkos felvásárlások fordítottjaként szokás azonosítani (*reverse killer acquisitions*), vagy más néven „zombi” felvásárlásoknak⁷⁹: a termék valójában tovább él, de nem a felvásárló versenytársaként.

Néhány szerző a termék továbbélése köré csoportosítja a gyilkos felvásárlások fogalmát: Gueron például egyszerűen olyan típusú akvizíciót említ, amikor a felvásárló a tranzakció után leállítja a termékfejlesztést.⁸⁰ Lundqvist tanulmányában egy átfogó meghatározást nyújt, ahol a központi elem hasonló: „amikor piacvezető vállalatok képesek egy feltörekvő versenytársat vagy annak eszközeit teljes mértékben integrálni saját üzleti tevékenységükbe azáltal, hogy a fejlődés korai szakaszában felvásárolják azt, és megváltoztatják vagy megszüntetik a felvásárolt vállalat eredeti tevékenységét, vagy a saját versenyzői ütemterv helyett kifejlesztik a felvásárolt alternatívát.”⁸¹ Affeldt és Kesler szerint pedig akkor lehet „gyilkosnak” hívni egy felvásárlást, ha a felvásárolt vállalat a felvásárlás nélkül is ösztönözve lett volna, és meg lett volna a lehetősége az innovációra⁸².

Ezek alapján azt a következtetést lehet levonni, hogy a gyilkos felvásárlások mögött az az egyszerű megfontolás áll, hogy a termék a jövőben ne jelentsen versenyt a felvásárlónak. Ez történhet a termék fejlesztésének megszüntetésével vagy a felvásárló belső működésébe integrálásával.

---

⁷⁷ Münter több kutatásra hivatkozva különíti el ezeket a formákat. Lásd: Markus Thomas MÜNTER: *Mergers and Acquisitions*. Reference Module in Social Sciences. Saarland, 2024. 1.

⁷⁸ Chiara FUMAGALLI, Massimo MOTTA Emanuele TARANTINO: *Shelving or Developing? The Acquisition of Potential Competitors Under Financial Constraints*. CSEF Working Paper no. 637. 2022.

⁷⁹ Viktoria H.S.E. ROBERTSON: *The Future of Digital Mergers in a Post-DMA World*. *First Annual Conference of the European Commission Legal Service*. 2023.

⁸⁰ Yves GUERON: *Killer Acquisitions*. Seoul Journal of Economics Vol. 37. No 1. Seoul, 2024. 1.

⁸¹ Björn LUNDQVIST: *Killer Acquisitions and Other Forms of Anticompetitive Collaborations In Time of Corona*. *BRICS Competition Law and Policy Series, Working Paper 22*. Moszkva, 2021.

⁸² Pauline AFFELDT, Reinhold KESLER: *Big Tech Acquisitions – Towards Empirical Evidence*. *Journal of Competition Law & Practice* 12(6). 2021. 471.

3.2. „Profilalkotás” a gyilkos felvásárlásokhoz: egy egységes meghatározás

A gyilkos felvásárlások tehát olyan dinamikus piacokon fordulhatnak elő, ahol az innovációnak fontos szerepe van, többször például a gyógyszeriparban és a technológiai szektorban. Az erőfölényben lévő piaci szereplő célja megtartani pozícióját, amit ebben a versenykörnyezetben úgy érhet el, ha minél korábban iktatja ki a potenciális versenytársat. Ezért jellemzően magába olvaszt, vagy irányítást szerez egy nála jelentősen kisebb méretű vállalkozásban, amit követően a felvásárolt termék nem jelenik meg a felvásárló versenytársaként az érintett piacokon. Ez koncentrációhoz vezet, ami visszaélésekre adhat okot, ezért versenyjogi ellenőrzés szükséges: ezek az ügyek a legtöbb esetben azonban – az egyik fél kis mérete miatt – az árbevételi küszöbértékek alatt maradnak, így „láthatatlanok” a versenyhatóságok számára.

4. Gyilkos felvásárlások a fúziókontroll célkeresztjében

A gyakorlatban számos olyan ügyet⁸³ találunk, amelyek felvethetik a gyilkos felvásárlások problémáját. Megfigyelhető, hogy a Bizottság döntéseiben kétféle nehézségbe ütközött: egyrészt az adatok versenyjogi jelentőségének felmérése, másrészt a kapcsolódó piacokra gyakorolt hatás megállapítása kérdőjeleződött meg. 2007-ben (amikor a *killer acquisitions* fogalom még nem is volt ismert) Google/DoubleClick⁸⁴ felvásárlás engedélyezése sokak szerint a Google sikerének záloga volt⁸⁵, a DoubleClick innovatív megoldásaival összegyűjtött hatalmas mennyiségű adat miatt.⁸⁶ Egy másik Google-ügyben, a Fitbit akvizíciója⁸⁷ során szintén felmerültek adathozzáférési kérdések, illetve itt került sor az elsők között arra, hogy egy technológiai óriást kötelezettségvállalásokhoz kötött a Bizottság.⁸⁸ Az Apple (mint a legtöbb startupot felvásárló⁸⁹ technológiai óriás) – és a Shazam összefonódásáról 2018-ban született uniós határozat, ahol a Bizottság szintén külön piacokon működőnek értékelte a két vállalkozást: egyelőre nem tudni, miként hat a digitális zenei piacra egy olyan óriás megjelenése, mint az Apple.

Lentebb elsőként az uniós fúziós eljárás főbb pontjai kerülnek bemutatásra. Ezt követően három olyan ügy kerül bővebb részletezésre, amelyek ívet adnak a téma gyakorlati megközelítésének: a Facebook/WhatsApp ügy volt a gyilkos felvásárlások katalizátora, az Illumina/Grail jelenkori aktualitásával, a Towercast-ügy pedig egy jövőre vonatkozó megoldás felvetésével emelkedik ki a többi ügy közül. Mindhárom ügyben kitérünk egyrészt a gyilkos felvásárlás 3. fejezetben meghatározott „profiljának” azonosítására, másrészt a témánk szempontjából releváns konklúzióra.

---

⁸³ A teljesség igénye nélkül néhány eset, ahol felmerült a „gyilkos felvásárlások gyanúja” pl. Facebook/Instagram, Facebook/Giphy, Microsoft/Activision, PayPal/iZettle, Adobe/Figma, Amazon/iRobot, Meta/Kostumer, Booking/eTraveli, Dow/DuPont stb.

⁸⁴ A Bizottság *Google/DoubleClick* ügyben M.4731 számú eljárása. OJ C184. 2008.

⁸⁵ Tóth szerint „[...] ennek az összefonódásnak a következményeként a Google olyan vertikálisan integrált online hirdetési vállalkozássá vált (hiszen a DoubleClick megszerzése tette számára lehetővé a böngészési adatok megismerését), amely mára az online hirdetési piac főbb problémáinak egyike lett”. TÓTH (2021) i. m. 40.

⁸⁶ Ld. Julia BROCKHOFF, Bertrand JEHANNO, Vera POZZATO, Carl-Christian BUHR, Peter EBERL Penelope PAPANDROPOULOS: *Google/DoubleClick: The first test for the Commission’s non horizontal merger guidelines. Competition Policy Newsletter* 53, 2008. 53.

⁸⁷ A Bizottság *Google/FitBit* ügyben M.9660. számú eljárása.

⁸⁸ Simon Vande WALLE: *The European Commission’s Approval of Google/Fitbit – A Case Note and Comment. Concurrences Competition Law Review* Nr. 3 – 2021, 2021. 1,3.

⁸⁹ Bruno VENDITTI: *Ranked: The Companies Acquiring The Most Startups (2000 – 2024)*. Visual Capitalist. 2024. 10. 24. https://www.visualcapitalist.com/ranked-the-companies-acquiring-the-most-startups-2000-2024/?fbclid=IwY2xjawHDIYlleHRuA2FlbQIxMAABHdOT1fUzGVwjaOiXNzCP5UomycqhQpZRTQP4rXtBXMjz7WbkQKvye5iGrA_aem_JNWj_i80AmxtQl62R-hX9w

4.1. A fúziós eljárás

Az eljárásra vonatkozó fő pontokat a Fúziós Rendelet tartalmazza. A különböző eljárási cselekményekkel kapcsolatos (pl. bejelentések, határidők, iratok benyújtása, bizalmas információk kezelése) kérdéseket a 2023/914/EU rendelet (Végrehajtási Rendelet)⁹⁰ szabályozza.

Elsődleges szempont a joghatóság kijelölése. A Fúziós Rendelet 1. cikke meghatároz bizonyos árbevétel alapú küszöbértékeket, amelyek elérése esetén közösségi léptékűnek (vagy másnéven uniós dimenziójúnak⁹¹) kell minősíteni egy összefonódást. A közösségi léptékű összefonódások vizsgálata a Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik.⁹² A Fúziós Rendelet összeköti a világpiaci forgalmat az EU-ra gyakorolt hatással, ez alapján képes vizsgálni nem uniós székhelyű vállalkozások közötti összefonódásokat is. Kiemelendő, hogy nem lehet megállapítani a közösségi léptéket, ha a vállalkozások mindegyike az egész EU-ra kiterjedő forgalmának több mint kétharmadát egy és ugyanazon tagállamon belül bonyolítja le (ez az úgynevezett kétharmados szabály), ebben az esetben tagállami hatáskör alatt marad az ellenőrzés. A Fúziós Rendelet megalkotásakor kifejezett cél volt egy ügyáttételi rendszer kialakítása is. Ez mindkét irányba megtörténhet, a Bizottság is adhat át ügyet egy arra jogosultsággal nem rendelkező tagállamnak, és fordítva. Előbbi abban az esetben lehetséges, ha az adott összefonódás egy tagállam elkülönült piacát jelentősen befolyásolja.⁹³ Ezt a tagállam kérelmezheti, vagy a Bizottság kezdeményezi. Tagállam abban az esetben is élhet az áttétellel, ha az összefonódás nem közösségi léptékű, de legalább három tagállam nemzeti joga szerint felülvizsgálható lenne.⁹⁴ Ezen kívül egy vagy több tagállam külön kezdeményezheti, hogy a Bizottság vizsgálja meg a kérelmező területén folyó versenyt érintő tranzakciót.⁹⁵ A Bizottság egyébként ezt maga is megteheti és az (5) bekezdés szerint kérheti a tagállamokat az áttételre.

A joghatóság kérdésének tisztázása után történhet meg a bejelentés. A közösségi léptékű összefonódásokat kötelező bejelenteni a Bizottság jóváhagyása érdekében. A bejelentést a Végrehajtási Rendelet mellékleteiben található formanyomtatványokon kell benyújtani.

---

⁹⁰ A Bizottság (EU) 2023/914 végrehajtási rendelete (2023. április 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról és a 802/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) C/2023/2400 HL L 119., 05/05/2023., 22–102.

⁹¹ Bővebben ld.: Martin BROBERG: Improving the EU Merger Regulation's Delimitation of Jurisdiction: Re-defining the Notion of Union Dimension. *Journal of European Competition Law and Practice* 5(5). 2014. 261.

⁹² Fúziós Rendelet 23.cikk (2) bekezdés.

⁹³ Fúziós Rendelet 9. cikk.

⁹⁴ Fúziós Rendelet 16. preambulumbekkezdés.

⁹⁵ Fúziós Rendelet 22.cikk.

Megtörténhet a megállapodás megkötését, a nyilvános ajánlattételi felhívás bejelentését, az ellenőrzés megszerzését vagy a jóhiszemű szándék kinyilvánítását követően is. Amennyiben a bejelentés nem történik meg, a Bizottságnak lehetősége van bírságot kiszabni. Szintén bírságot szabhat ki a Bizottság a végrehajtási tilalom megszegése esetén, mivel az összefonódást nem lehet végrehajtani jóváhagyás nélkül⁹⁶.

Az eljárásnak ezt követően két lehetséges folytatása van: egyszerűsített eljárás, amennyiben az összefonódás nem jelent számottevő versenyproblémát, ellenkező esetben a Bizottság teljes vizsgálatot folytat le. Ez utóbbinak is két része van. Az első fázisban 25 munkanap áll rendelkezésre, hogy bebizonyosodjon, hogy az összefonódás jelentős káros hatással van a versenyre. A legtöbb ügy lezárul ebben a szakaszban, viszont ahol kétségek merülnek fel, ott 90 munkanapig tartó második fázis, részletesebb vizsgálat következik. A vizsgálat során a Bizottság széleskörű információgyűjtési joggal bír, meghallgathat versenytársakat és ügyfeleket is. Ezek után a Bizottság határoz arról, hogy az összefonódás összeegyeztethető-e a közös piaccal, vagy sem. Utóbbi esetben különböző kötelezettségvállalások mellett engedélyezhetővé válhat a tranzakció, ha az a verseny fenntartását lehetővé teszi.

Természetesen az eljárásban helyet kaptak jogorvoslati lehetőségek is. A felek a meghozott határozattal szemben az Európai Unió Törvényszékéhez fellebezhetnek. A fellebbezési határidő a határozat kézbesítésétől számított két hónap és tíz nap. Harmadik félnek is lehetősége van a fellebbezésre, amennyiben bizonyítani tudja, hogy őt a határozat közvetlenül és személyesen érinti.⁹⁷

4.2. Facebook/WhatsApp

2014-ben a Facebook 19 milliárd dolláros áron jelentkezett be a WhatsApp felvásárlásáért, amely akkor jelentős felhasználói bázissal rendelkezett.⁹⁸ A Facebook (ma már Meta) széles piaci spektrummal rendelkező (pl. közösségi média, online hirdetések, videómegosztó portál) nagyvállalat, ehhez képest a WhatsApp mobilalkalmazásán keresztül „csak” kommunikációs

---

⁹⁶ Ha egy összefonódás megsérti a végrehajtásra vonatkozó tilalmat vagy a bejelentés előtt, vagy a vizsgálat alatt, ezt *gun-jumping* jelenségnek nevezzük. Bővebben ld. Frederic-Stephane LELART: The standstill Obligation in the EC MR. World Competition 33. no.1. 2010. 103 –120.; PÜNKÖSTY András: A „gun jumping” jelensége a fúziókontroll-eljárásokban – nemzetközi kitekintés és a GVH kezdeti gyakorlata. *Versenytükör*, 2016. 59. - 60.

⁹⁷ Az eljárásról bővebben a Bizottság kapcsolódó honlapján lehet tájékozódni: https://competition-policy.ec.europa.eu/mergers/procedures_en

⁹⁸ A WhatsApp ekkoriban 450 millió aktív felhasználóval rendelkezett (Facebook ekkoriban nagyjából 1,2 milliárddal), akiknek 70%-a naponta használta az alkalmazást. A alkalmazáson keresztül lebonyolított üzenetküldési forgalom összehasonlítható volt a globális telekommunikációs SMS üzenetek adataival is, ami kirívó eredmény.

szolgáltatást biztosít. Egyértelműnek tűnt a Facebook szándéka, hogy egy potenciális versenytársát vásárolja meg, illetve saját javára használja a WhatsApp felhasználói körét.⁹⁹ Az ügy nem érte el az árbevétel alapú küszöbértéket, a Bizottság azért kezdett vizsgálatot, mert három másik tagállam joga szerinti vizsgálatra volt lehetőség, erre érkezett a bejelentés. A vizsgálat keretében több érintett piac meghatározása, valamint azok jövőbeni alakulásának vizsgálata is megtörtént (pl. szomszédos fogyasztói kommunikációs szolgáltatások, a közösségi hálózati szolgáltatások és az online hirdetési szolgáltatások piacok). A Bizottság döntésében arra a következtetésre jutott, hogy a felvásárlás nem akadályozza a versenyt az Európai Gazdasági Térség államaiban, ezért engedélyezte a felvásárlást.

A vizsgálat során felmerült, hogy a Facebook a WhatsApp felhasználók adatait felhasználva alkalmazhat célzott hirdetéseket, ezzel megerősítve pozícióját az online hirdetések piacán. A Bizottság ezért többször is hangsúlyozta az adatvédelmi kérdések fontosságát a versenyjogi minősítés során.¹⁰⁰ Kadar és Bogdan négy szempontot említenek, amiért végül a Bizottság nem alapozta erre a döntését:¹⁰¹ a WhatsApp felhasználóktól való adatgyűjtéshez módosítani kellett volna az adatvédelmi irányelveket, ami kockázatokkal járt volna. Emellett az adatátvitelnek – a Facebook akkori állítása szerint – technikai akadályai is lettek volna az adatátvitelnek. Később kiderült, hogy a Facebook félrevezette a Bizottságot, amiért 110 millió eurós bírságot is kapott.¹⁰² Harmadrészt más vállalkozások, akik online kereséseken alapuló hirdetéseket nyújtottak, továbbra is aktívak maradtak volna a piacon, illetve más szereplők korábban is végeztek a szóban forgó adatgyűjtést. Végül a Bizottság döntésében a következővel zárta le a kérdést: „[...] a magánélet védelmével kapcsolatos aggályok, amelyek a Facebook ellenőrzése alatt álló adatoknak az ügylet következtében megnövekedett koncentrációjából erednek, nem az uniós versenyjogi szabályok, hanem az uniós adatvédelmi szabályok hatálya alá tartoznak.”¹⁰³

---

⁹⁹ KOCAEFE (2024) i.m. 35.

¹⁰⁰ A Bizottság *Facebook/Whatsapp-ügyben* COMP/M.7217. számú eljárása (Facebook/Whatsapp-ügy) OJEU C/2014/297, 87. pont.

¹⁰¹ KADAR, BOGDAN (2017) i. m.

¹⁰² European Commission Press release: Mergers: Commission fines Facebook €110 million for providing misleading information about WhatsApp takeover. Brüsszel, 2017.05.18. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_17_1369

¹⁰³ Facebook/Whatsapp-ügy 169. pont.

4.2.1. Tipikus gyilkos felvásárlás?

Ismert a Facebook erőfölényes pozíciója a fentebb említett innovatív piacokon. A WhatsApp dinamikus fejlődése miatt komoly versenytársnak ígérkezett, a Facebook jobbnak látta megvásárolni, mintsem versenyezni. A küszöbértéket sem érte el a tranzakció, a Bizottság döntését követően pedig a Facebook jelentős hasznot húzott a felhasználói adatokból.

Az eset kiemelt jelentőséggel bír, hiszen a Bizottság ezt követően kezdett komolyan vizsgálni a gyilkos felvásárlások jelensége után. Ausztria és Németország például módosított is a fúziós szabályain, erről a következő fejezetben lesz szó. A másik fontos tanulság, hogy versenyjogi kereteken túlmutató szempontok figyelembevétele (mint jelen esetben az adatvédelem) célravezető lehet a döntés meghozatalakor. Ez kulcskérdésnek is bizonyulhat a digitális piacokon zajló összefonódások értékelésekor.

4.3. Illumina/Grail¹⁰⁴

Az Illumina egy amerikai székhelyű, egészségügyi szektorban szereplő vállalkozás, amely genetika és génelemzés területén gyárt és forgalmaz újszerű termékeket. A Grail pedig egy amerikai startup, amely egy vérminta alapjára épülő ráktesztet fejleszt, amivel a korai stádiumú megbetegedést is ki lehet mutatni. Mivel ez a teszt előfeltételezi az Illumina génszekventáló eszközeinek használatát, a két vállalkozás tevékenysége vertikálisan összekapcsolódott. Ezzel együtt az Illumina alapító tulajdonosként 14,5 százalék részesedéssel szerepelt a Grailben azelőtt, hogy 2020-ban bejelentette a vállalkozás megvásárlását. Miután a Grail ekkor nem rendelkezett árbevétellel, az összefonódás nem került bejelentésre a Bizottságnál. Még 2020 decemberében panasz érkezett a tranzakcióra, amiért a Bizottság vizsgálatot tartott: ebben megállapította, hogy a Grail versenyre gyakorolt jelentősége nem arányos az árbevételével. Ezután tájékoztatta a tagállamokat, hogy az összefonódás megítélése szerint teljesíti a Fúziós Rendelet 22. cikkének feltételeit, ezért felhívta őket az áttételi kérelem benyújtására. Végül a francia versenyhatóság további tagállamok csatlakozásával benyújtotta felülvizsgálati kérelmét a Bizottságnak. A tranzakcióra így a Fúziós Rendelet 7. cikke alapján végrehajtási tilalom is vonatkozott. 2022-ben született meg a döntés¹⁰⁵ arra vonatkozóan, hogy az összefonódás ellentétes a közös piaccal, ezért nem hajtható végre.¹⁰⁶

---

¹⁰⁴ T-227/21 sz. ügy, *Illumina kontra Bizottság*, ECLI:EU: T:2022:447

¹⁰⁵ A Bizottság *Illumina/Grail* ügyben indított M.10938. számú eljárása. OJEU C/2021/248.

¹⁰⁶ BURÁNSZKI Judit: A Törvényszék T-227/21. számú, *Illumina kontra Bizottság* ügyben született ítélete. *Versenytükör*. 2022/2.

Az Illumina Törvényszékhez benyújtott keresetében az áttételi kérelmet elfogadó határozatok, és ezzel együtt a tranzakció végrehajtást megtiltó tájékoztatás megsemmisítést kérte. A Törvényszék utóbbit nem, az áttételi kérelmekre vonatkozó keresetet viszont érdemben vizsgálta. A jogalapok közül elsőként szerepelt a hatásköri kifogás, miszerint a Fúziós Rendelet 22. cikk értelmében a Bizottság nem vizsgálhat olyan összefonódásokat, amelynek vizsgálatára a kérelmező tagállam saját nemzeti joga alapján nem lenne jogosult. A Törvényszék valamennyi jogalap mellett ezt is megalapozatlannak találta, ezért ítéletében¹⁰⁷ az egész keresetet elutasította.¹⁰⁸

Az Európai Bíróság ítéletében megállapította, hogy a Bizottságnak nem volt hatásköre az vizsgálatra. 2024. szeptemberében született meg Bizottság határozata¹⁰⁹, amiben többek között a 8. cikk szerinti végrehajtási tilalmat is visszavonta. A Bíróság 22. cikket úgy értelmezte, hogy az nem ruház hatáskört a Bizottságra olyan összefonódások vizsgálata körében, amelyeket a tagállam nemzeti joga szerint nem lehetne vizsgálni¹¹⁰.

4.3.1. Az áttételi mechanizmus mint megoldás?

A gyógyszeripar szóban forgó szegmense teljes mértékben innovációban gazdag piacnak mondható. A Grail pedig induló vállalkozásként nem rendelkezett árbevétellel, ezért a küszöbértéket sem érte el a tranzakció. Ezzel együtt az eset kérdéses a termék továbbélése kapcsán: az Illumina - mint korábbi alapító és résztulajdonos, illetve vertikális kapcsolódása révén - inkább volt érdekelt a Grail sikerében, mintsem kiiktassa, mint versenytárs. Ebben az esetben inkább a gyilkos felvásárlások fordított esete (*reverse*) a valószínűbb.

Az Illumina/Grail úttörő jelentőségű ügy a gyilkos felvásárlásokra adott válaszlépések vonatkozásában. Vestager 2020-ban hirdette meg az új Bizottsági megközelítést, miszerint a Bizottság elfogadja azokat az áttételi kérelmeket is, amikor a tagállam nem rendelkezik joghatósággal az ügyben, ha az jelentős hatással lehet a versenyre¹¹¹: ennek az új politikának lett az első alanya az Illumina felvásárlása.

---

¹⁰⁷ T-227/21 sz. ügy, *Illumina kontra Bizottság*, ECLI:EU: T:2022:447

¹⁰⁸ BURÁNSZKI (2022) i. m. 93.o.

¹⁰⁹ A Bizottság határozata az M.10188 – Illumina/GRAIL ügyekben hozott határozatok visszavonásáról 2024.09.06. OJEU C/2024/6049

¹¹⁰ Uo. 19. pont

¹¹¹ Margrethe VESTAGER: The future of EU merger control. International Bar Association 24th Annual Competition Conference, Speech, 2020. 09. 11.
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_20_2884

4.4. Towercast-ügy

2016-ban a francia TDF, mint a digitális műsorszolgáltatás piacán tevékenykedő vállalkozás egyedüli irányítást szerzett a ITAS szintén ezen a piacon jelen lévő vállalkozás felett.¹¹² A tranzakció nem minősült bejelentésköteles összefonódásnak, azt követően pedig a TDF-en kívül egy aktív szereplő maradt ezen a piacon, a Towercast nevű vállalat. Utóbbi 2017-ben nyújtotta be panaszát a francia versenyhatóságnál, miszerint a TDF a felvásárlás következtében gazdasági erőfölénnyel élt vissza, amiért már korábban is a legnagyobb piaci részesedéssel rendelkezett, ezt követően pedig csak erősödött dominanciája.¹¹³ A francia versenyhatóság azonban többek között megállapította, hogy az EUMSZ 102. cikke nem alkalmazható a Fúziós Rendelet 3. cikke szerinti összefonódásokra,¹¹⁴ ezért elutasította a panaszt. A Towercast fellebbezésében a Continental Can-ügyre hivatkozott, ahol a Bíróság elsőként engedélyezte a gazdasági erőfölény alkalmazását egy koncentrációs ügyben.¹¹⁵ A fellebbviteli bíróság előzetes döntéshozatal céljából felterjesztette az ügyet az Európai Bírósághoz.

A Bíróságnak döntésében arra kellett választ adnia, hogy a Fúziós Rendelet 21. cikk (1) bekezdése kizárja-e a 102. cikk alkalmazását azokra az összefonódásokra, amik nem érik el a küszöbértéket, tehát nem minősülnek közösségi léptékűnek. Végül két alapon született meg a döntés: egyrészt a Fúziós Rendelet (7) preambulumbekendését az ítélet 37. bekezdése úgy értelmezte, hogy a jogalkotói cél a 101. és 102. cikkek hatékony végrehajtására szolgáló rendszer kialakítása volt, erre szolgál a Fúziós Rendelet, és nem a nemzeti ellenőrzési kereteket próbálja visszaszorítani. Másrészt, a 102. cikk közvetlen hatállyal bír, elsődleges jogi rendelkezés¹¹⁶, amit egy másodlagos jogi aktus, a Fúziós Rendelet elfogadása valójában kizárna¹¹⁷, ezzel jogbiztonsági kérdéseket felvetve.

Ezek alapján a Bíróság a Fúziós Rendelet 21. cikk (1) bekezdését nem találta ellentétesnek azzal, hogy az EUMSZ 102. cikkében foglalt tiltott erőfölénnyel való vizsgálatot is használni lehessen.¹¹⁸ A Bíróság kimondta továbbá, hogy a Fúziós Rendelet az előzetes (*ex ante*), a 102. cikk pedig utólagos (*ex post*) kontroll eszköze, tehát utóbbi is alkalmas arra, hogy összefonódások vizsgálatára szolgáljon.¹¹⁹

---

¹¹² Az Európai Bíróság C-449/21. sz. ítélete, 2023.03.16. ECLI:EU:C:2023:207. (Towercast-ítélet) 17. bekezdés.

¹¹³ Towercast-ítélet 19. bekezdés.

¹¹⁴ Towercast-ítélet 21. bekezdés.

¹¹⁵ Ld.: 8.lbj.

¹¹⁶ Towercast-ítélet 44. bekezdés.

¹¹⁷ Towercast-ítélet 42. bekezdés.

¹¹⁸ Towercast-ítélet 53. bekezdés.

¹¹⁹ RÖHRICHT Bence: Régi-új eszköz a küszöbszám alatti összefonódások ellenőrzésére? Az Európai Unió Bíróságának ítélete a Towercast ügyben. *Versenytükör* (2024/1). 90–102.

4.4.1. Régi módszer, új köntösben?

A digitális médiaszolgáltatások dinamikus piacként vannak számontartva, ahol a TDF korábban is erőfölényes helyzetben szerepelt Franciaországban. Az ügyben nem csak a felvásárolt versenytárs, de a piac szempontjából is túlzottan visszaszorult a verseny, vélhetően a motiváció is ez volt a TDF részéről. A szükséges küszöbértékek itt sem érte el az összefonódás, így ismét alapos indokok szólnak a gyilkos felvásárlás léte mellett.

A Towercast-ügyben hozott döntés fordulatot jelenthet a helyzet kezelése kapcsán. Egyrészt önmagában felhívja a figyelmet az uniós fúziókontrollban meglévő „szabályozási szakadéokra”, másrészt jelentősen bővíti az EUMSZ 102. cikk alkalmazási körét azzal, hogy a nemzeti versenyhatóságok utólag is vizsgálhatják a nem bejelentésköteles összefonódásokat.¹²⁰ Az *ex post* ellenőrzés nehézsége, hogy az utólagos beavatkozás egy tranzakcióba komoly hátrányokat okozhat a társaságok üzleti működésében, ezért épülnek a fúziókontroll szabályai az *ex ante* ellenőrzés köré. Kérdéses mennyire lenne mégis hatékony (és szükséges) ellenszere a potenciális gyilkos felvásárlásoknak.

---

¹²⁰ Uo. 99–101.

5. De lege ferenda helyett: hogyan tovább?

A gyilkos felvásárlások okozta komplex kihívások közül az egyik, hogy nem egyértelmű a rájuk adható megfelelő reakció. Éppen ezért jelen fejezetben nem egy konkrét javaslatra, hanem több lehetséges válaszlépés bemutatására helyezzük a hangsúlyt. Ezt megerősíti Teresa Ribera, az EU következő versenyjogi biztosának célja, hogy megvédje a kis- és középvállalkozásokat a külföldi cégek „gyilkos felvásárlásaitól”, amelyek így a verseny elpusztítását okozzák¹²¹. Elképzelhető tehát, hogy az EU a jövőben is nagy figyelmet szentel a kérdésnek.

5.1. Van megoldás?

5.1.1. A küszöbértékek reformja

A küszöbértékek az előzetes fúziókontroll legfontosabb elemei: az *ex ante* ellenőrzés alapfeltevése, hogy a hatóság a tranzakció megvalósulása előtt tudomást szerezzen az ügyletről. A különböző küszöbértékek objektív mércék, amely alapján rendezhetők a hatásköri kérdések egy összefonódás vizsgálatáról. Az EU-ban kétféleképpen, az összefonódásban résztvevők árbevétele alapján lehet elérni ezt a küszöböt.¹²² Furman jelentésében¹²³ kiemeli, hogy a rendszer hiányosságaira pont azok a technológiai és gyógyszeriparban történő összefonódások világítottak rá, amelyek nem kerültek ellenőrzés alá.

Az egyik probléma, hogy nem mindig egyértelmű, mely vállalkozások forgalmát kell figyelembe venni az értékek meghatározásakor. Ez egyrészt a Fúziós Rendelet „vállalkozás” és „gazdasági egység” definiálásának hiányaiból fakad¹²⁴, másrészt az anya és leányvállalatok viszonyainak tisztázása sem történt meg a kérdéses helyzetekben. Releváns kritika a forgalmi küszöbértékek kapcsán, hogy a hagyományos piaci koncepciók alapján lettek felállítva és nem működnek hatékonyan a digitális piacok hozta megváltozott környezetben, mint például a nulláras stratégiák és a hálózati hatások. Hasonlóan nincs figyelemmel a kockázati tőke szerepére, ami a digitális piacokon, technológiai vállalkozások kapcsán népszerű tőkeszerzési megoldás: ezáltal úgy is képes egy vállalkozás jelentős piaci erőt szerezni, hogy kezdetben nem termel sok árbevételt. Összességében az árbevétel alapú küszöbérték működése Podszun szerint hasonlít a lottózásra: egy összefonódás vagy eléri a küszöbértéket, vagy sem. Ezt követően nem

---

¹²¹ Julia PAYNE: EU antitrust chief nominee vows to intensify Big Tech crackdown. *Reuters*. 2024.10.23. <https://www.reuters.com/markets/europe/eu-antitrust-chief-nominee-vows-intensify-big-tech-crackdown-2024-10-23/>

¹²² Fúziós Rendelet 1.cikk (2) és (3) bekezdés.

¹²³ FURMAN (2019) id. m.

¹²⁴ A Fúziós Rendelet 5. és 22. cikke használja ezeket a fogalmakat.

kerül vizsgálatra például az a szempont, hogy mekkora vállalkozások közötti összefonódásról van szó, holott ez a versenyre gyakorolt hatása miatt lényeges.¹²⁵

A problémákra hatékony megoldásként felmerült egy tranzakciós érték alapú küszöb kialakítása: 2017-ben (a Facebook/WhatsApp ügyet követően) Ausztria és Németország is bevezette a nemzeti fúziókontroll szabályozásába. Németországban a korábbi rendelkezések mellett már szerepel, hogy amennyiben a felvásárlás ellenértéke meghaladja a 400 millió eurót és a célvállalkozás jelentős tevékenységet folytat Németországban, bejelentéskötelessé válik. Ausztriában a forgalmi küszöbértékek világszinten 300 eurót, a hazai piacon 15 millió eurós határt jelentettek: ehhez érkezett az a rendelkezés, ha a tranzakció értéke meghaladja a 200 millió eurót és a céltársaság jelentős tevékenységet folytat Ausztriában, szintén kötelezővé válik bejelentése.¹²⁶ A koncepció jelentőségét jelzi, hogy 2022-ben Az Egyesült Államokban is bevezettek egy 101 millió dolláros tranzakciós értékű küszöböt¹²⁷.

Kritikaként fogalmazódott meg a tranzakciós értékkel szemben, hogy túlságosan széles lesz a nemzeti hatóság ellenőrzési jogköre. Emellett Vestager kiemelte a megfelelő érték meghatározásának nehézségét: ha túl magas, akkor ugyanúgy sok eset kerülheti el a Bizottság figyelmét, ha túl alacsony, akkor pedig felesleges terhet jelent a felek és Bizottság számára is.¹²⁸ Összességében elmondható, hogy a tranzakciós küszöbérték hatékony megoldásnak tűnhet, ám a Bizottság mérlegelése alapján nem valószínű bevezetése.

5.1.2. Az áttételi mechanizmus

A Fúziós Rendelet 22. cikke szerinti áttételről már volt szó, ahogy a nagy figyelmet kapó Illumina/Grail esetről is. A Rendelet elfogadásakor meglévő cél az volt, hogy erősebbé váljon a kizárólagos hatásköröket áttörő áttételi rendszer.¹²⁹ A Bizottság ezzel együtt sokáig nem bátorította a tagállamokat a cikk szerinti áttételre, 2023 júniusáig mindössze 48 esetben került erre sor.¹³⁰ A 2020-as irányváltást követően aztán 2021-ben iránymutatás is született az

---

¹²⁵ Rupperecht PODSZUN – PARCU P.L., ROSSI M.A., BOTTA M. (szerk): Thresholds of Merger Notification: The Challenge of Digital Markets, the Turn-over Lottery, and the Question of Re-interpreting Rules. *Research Handbook in Competition & Technology*, (2024).

¹²⁶ Natalie HARSDORF: Digital Economy: New Test in Austrian Merger Control. *Journal of European Competition Law & Practice* (2017), Vol. 8. No. 7. 421–422.

¹²⁷ A Clayton Act 7A módosításával. Ld.: FTC: *Revised Jurisdictional Threshold* (2022) E 6750-01-P

¹²⁸ Vestager (2024.09.06.) i. m.

¹²⁹ Tóth (2016) i. m. 2.2.2 alfejezet

¹³⁰ Lásd: Nicholas Levy, Andris Rimša, and Bianca Buzatu: The European commission's new merger referral policy: creative reform or an unnecessary end to "brightline" jurisdictional rules? *European Competition and Regulatory Law Review* 5(4), (2021). 367.

ügyátvételi mechanizmus alkalmazásáról.¹³¹ Ebben a Bizottság többek között hangsúlyozta, hogy a Fúziós Rendelet preambulának (11) bekezdésében megjelenő „korrekciós mechanizmust” hivatott elősegíteni. Vestager beszédében azt is kiemelte, hogy a tranzakciós küszöbértéknél egy egyszerűbb, de szintén rugalmas módszert szeretnének alkalmazni a nem bejelentésköteles felvásárlásokra¹³².

Az ügyel Emiliou főtanácsnok foglalkozott, aki több ponton is a 22. cikk alkalmazása ellen érvelt. Kiemelte a jogbiztonsági aggályokat, hiszen a vállalkozásoknak így számolniuk kell az ellenőrzéssel annak ellenére, hogy összefonódásuk bejelentése egyik tagállamban sem lenne kötelező. Ez a helyzet kiszámíthatatlanságot és az ügyek elnyújtását eredményezi, különösen azért, mert a feleknek vélhetően minden tagállamot tájékoztatni kellene az összefonódásról: ezzel sérülne a hatékonynak mondható egyablakos rendszer is. Hangsúlyozta továbbá, hogy a cikk alkalmazása aránytalan terhet ró azokra a vállalkozásokra, akik kis mértékben vannak jelen az EU-ban, ezzel együtt a nemzetközi politikában sem megfelelő üzenet ezen vállalkozások terhelése. A Bizottság által felvett irányok a főtanácsnok szerint tehát a Fúziós rendelet céljaival és alapvető elveivel ellentétesek, ami miatt nem lehet követni ezt a gyakorlatot.¹³³

Az Európai Bíróság döntésében több ponton megerősítette Emiliou érvelését, és az Illumina javára ítélt. Az ezt követő közleményében a Bizottság kiemelte, hogy – jogszerű módon – továbbra is folytatják a 22. cikk szerinti befogadásokat és vizsgálják a leghatékonyabb megoldást a nem bejelentésköteles akvizíciók felülvizsgálatára.¹³⁴ A gyakorlat egyelőre követni látszik ezt az irányt, legújabbban a Microsoft/Inflection ügyben vonták vissza a tagállamok a 22. cikkre alapozott felülvizsgálati kérelmüket¹³⁵.

---

¹³¹ A Bizottság közleménye Útmutató az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikkében meghatározott áttételi mechanizmusnak a 2021/C 113/01 ügyek bizonyos csoportjaira való alkalmazásáról. OJ C 113, 31.3.2021., 1–6. o.

¹³² Margrethe Vestager beszéde a Nemzetközi Ügyvédi Kamara 28. éves versenykonferenciáján. Firenze, 2024.09.06. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_24_4582

¹³³ C-611/22 P és C-625/22 P sz. egyesített ügyek Emiliou főtanácsnok véleménye: Illumina Inc. kontra Bizottság, Grail LLC kontra Illumina. 2024.03.21.

¹³⁴ Margrethe Vestager nyilatkozata a Bíróság ítéletéről az Illumina/GRAIL fúzióval kapcsolatos joghatósági határozatról. Brüsszel, 2024.09.03. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_24_4525

¹³⁵ A Bizottság sajtóközleménye: A Bizottság tudomásul veszi, hogy a tagállamok visszavonták az Inflection egyes eszközeinek a Microsoft általi megvásárlására vonatkozó előterjesztési kérelmeket. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4727

5.1.3. Alternatív megoldások

A fentiekből látszik, hogy a Bizottság célja a gyilkos felvásárlások minél előbbi szabályozott keretek közé szorítása. Erre az áttételi mechanizmus kiszélesítése túlzó lépésnek tűnik, a tranzakciós küszöbérték hatékonyabb megoldás lehet, ám bevezetése nem valószínű. Ezekről eltekintve is születtek olyan megközelítések, amik tágabb értelemben a digitális piacok kezelésére is választ keresnek a fúziókontroll szempontjából.

Ezek közül az egyik a kárelméletek revíziója. A kárelméletek funkciója, hogy a versenyjogi ügyekben teszten keresztül meg lehessen határozni, hogy az adott magatartás miért lesz káros hatással a versenyre, és ennél fogva miért kell tilalmazni. A hagyományos kárelméletek a horizontális és a nem horizontális hatások köré összpontosulnak: előbbinél az átfedő termékekben, utóbbi esetén a kapcsolódó piacokban rejlik a versenykockázat. Kapcsolódó jelentésében az OECD kiemeli az újszerű, adatlapú kárelméleteket, mint a változó viszonyokra reagálni képes megközelítéseket¹³⁶: a hagyományos kárelméletek ugyanis nem képesek kellően lekövetni az utóbbi időben teret hódító piaci mechanizmusokat¹³⁷. Caffarra és szerzőtársai kiemelik, hogy ezek az elméletek túlzottan a termékekre és a piaci részesedésekre fókuszálnak, a digitális piacokon viszont az összekapcsolt szolgáltatások, az adatok és a technológiák együttese adja az értéket¹³⁸. Ebben a „hálószerű”¹³⁹ mátrixban a hatékony versenyjogi elemzéshez Buránszki és Révész szerint egy új, ökoszisztéma alapú kárelméletre lesz szükség. Ennek alapja a vonatkozó szakértői jelentés megállapításai, miszerint a platformok ökoszisztémát alkotnak: több különféle és egymással kölcsönösen összefüggő szolgáltatást nyújtanak, amin belül képesek visszaélni piaci erejükkel.¹⁴⁰ Az újszerű kárelmélet lényege, hogy a vállalkozás hogyan tudja piaci erejét átvinni egy másik piacra. A hagyományos elméletek helyett az eszközökre és képességekre összpontosít, aminek kombinálása jelentheti a versenyelőnyt a digitális piacokon. Ennek vizsgálatához a közvetlen és közvetett hálózati hatások, a platformok sajátos üzleti modelljei és a potenciális versenyhatások azonosítására van

---

¹³⁶ Ld. TELEKI Lóránt – KOLLÁTH Mihály Gábor: Piacmeghatározás és erőfölény a digitális piacokon. *A digitális piacok adatvédelmi-versenyjogi megközelítésének kihívásai és lehetőségei Magyarországon*. JÖSz Intézet, 2023, 111–150.

¹³⁷ Robertson részletesen foglalkozott a hagyományos kárelméletek alkalmazásával a digitális fúziók kapcsán: Viktoria H.S.E. Robertson: *Merger review in digital and technology markets: Insights from national case law*. Publications Office of the European Union, Luxemburg, 2022.

¹³⁸ Cristina CAFFARRA, Gregory CRAWFORD, Tommaso VALLETI: How Tech Rolls: Potential Competition and “Reverse” Killer Acquisitions. *Competition Policy International*, (2020).

¹³⁹ KELLY, E. – MARCHESE, K., CANNING, M. – KELLY, E (szerk.): *Supply chains and value webs*. Business ecosystems come of age. Deloitte University Press, Westlake, (2015). 55-65.

¹⁴⁰ Például úgy, hogy saját szabályaikkal befolyásolják az ökoszisztémán belüli versenyt. Ld.: CRÉMER, MOTJOYE, SCHWEITZER (2019) id. m. 34.

szükség. Az ökoszisztéma elmélet keretei még kezdetlegesek, azonban a jövőben hatékony versenyjogi eszköz lehet a digitális piacok vizsgálatára.¹⁴¹

Más megközelítések szerint hatékony lépés lenne a bizonyítási teher megfordítása például abban az esetben, ha a hatóságok megdönthető vélelmet állítanak fel a versenyellenes hatásokról. Ennek kapcsán Franciaországban és az Egyesült Államokban is vannak kezdeményezések.¹⁴² Korábban részletezésre került a DMA-ban szereplő kapuőri tájékoztatási kötelezettség is, az információáramlás elősegítése szintén jó megoldást jelenthet. Argentesi szerzőtársaival kiemelte a kötelező adatközlési kötelezettség és az ezzel kapcsolatos nemzetközi együttműködést fontosságát.¹⁴³ Mindez akár egy formalizált keretek között zajló, információ-szolgáltatási rendszer kialakításához is vezethet a jövőben.

5.2. Kell megoldás?

5.2.1. Kérdőjelek a szabályozással kapcsolatban

A gyilkos felvásárlások elméletét általában az a kritika éri, hogy nehezen azonosítható a gyakorlati tranzakciókban. Ahogy a korábbi fejezetekből kitűnik, több konkrét szempont jelenléte szükséges ahhoz, hogy egy felvásárlást ténylegesen „gyilkosnak” lehessen nevezni. Általánosságban az is megállapítható, hogy összefonódások ellenőrzésére sem gyakran kerül sor, ez tovább nehezíti a gyilkos felvásárlások tetten érését.¹⁴⁴ Lécuyer azt is kiemeli, a fogyasztók számára kifejezetten előnyös¹⁴⁵, hogy a technológiai fejlesztések integrálódnak, hiszen ezzel a legtöbb esetben jobb minőségű szolgáltatáshoz jutnak hozzá.¹⁴⁶

Az EU egy szigorú szabályozási struktúrával képes lenne ellehetetleníteni a nagyvállalatok felvásárlási ambícióit a kisebb vállalkozások irányába. Az innovációra érzékeny szektorokban a kockázati tőke szerepe az egyik legfontosabb finanszírozási forma az induló vállalkozásoknak. A befektetők célja részesedésük továbbértékesítése általában azt követően, hogy a rohamosan növekvő vállalkozást felvásárolja egy nagyobb piaci szereplő. Ebben az

---

¹⁴¹ BURÁNSZKI Judit – RÉVÉSZ Éva: Új irányok a digitális szektort érintő fúziókban – Az ökoszisztéma-alapú kárelmélet megjelenése az Európai Bizottság gyakorlatában. *Versenytükör* (2024/1), 5–26.

¹⁴² Mindkét országban a törvényhozók napirendjén van a kérdés tárgyalása. Ld. Pásztélyi (2023) id. m. 67.

¹⁴³ Elena ARGENTESI, Paolo BUCCIROSSI, Emilio CALVANO, Tomaso DUSO, Alessia MARRAZZO, Salvatore NAVA: *Ex-post Assessment of Merger Control Decisions in Digital Markets*. Lear, 2019.05.09.

¹⁴⁴ 2024 évben szeptemberéig 297 összefonódásról# érkezett bejelentés a Bizottsághoz, ebből 284 eset nem támasztott komoly kétségeket a közös piaccal való összeegyeztethetőség kapcsán, így vizsgálata már az első szakaszban lezárult. Ld. https://competition-policy.ec.europa.eu/mergers/statistics_en

¹⁴⁵ Walker is arra a megállapításra jut, hogy a digitális platformok valójában jelentős pozitív hatással voltak a fogyasztói jólétre. Ld.: Mike WALKER: Competition policy and digital platforms: six uncontroversial propositions. *European Competition Journal*. 2020.02.25. 1-2.

¹⁴⁶ Tristan LECUYER: Digital conglomerates and killer acquisitions – A discussion of the competitive effects of start-up acquisitions by digital platforms. *Law&Economics, Concurrences N° 1*, 2020, 42–50.

esetben viszont a befektetőnek nem várható térülés, hiszen a szigorú szabályozási környezetben potenciális felvásárlástól távol maradnak a nagyvállalatok, így nem is fektetnek be. Tehát a túlzott szabályozás lényegében a gyilkos zónát szélesítené, holott pont ezt lenne hivatott csökkenteni. Ez alapján a megtérülés kilátástalansága miatt visszaszorulna a korai tőkefinanszírozás és vállalkozási kedv is. Ezzel párhuzamosan az erős piaci szereplők – mivel nem is számíthatnak versenytársra – elképzelhető, hogy „konzerválják” pozíciójukat a piacon. Ezzel kapcsolatban Shapiro úgy fogalmaz, hogy „egy olyan cég, amelynek érdeke a status quo fenntartása, kisebb ösztönzést érez, mint egy új belépő, hogy olyan új technológiát fejlesszen ki vagy vezessen be, amely megzavarja a status quót.”¹⁴⁷ Tehát maga az innováció, az innovációs hajlandóság szorulna vissza. Tóth mutat rá arra az összefüggésre, hogy – a schumpeteri versenyelmélet alapján – a vállalkozások innováció révén tesznek szert piaci hatalomra, a szellemi tulajdont létrehozó befektetés jutalmának pedig a közel monopol helyzetnek kell lennie: ezért a szabályozás nem vetheti vissza az innovációs motivációkat sem.¹⁴⁸

További érdekes jelenségre hívja fel a figyelmet Ohlhausen és Owings.¹⁴⁹ Az utóbbi időben néhány óriás piaci szereplő bevásárolta magát egy számára új piacra, ahol komoly versenytársat jelent az ottani erős szereplőnek¹⁵⁰. Megfontolandó versenypolitikai cél lehet ennek ösztönzése, hiszen versenyt serkentő hatása kedvezhet a piacnak és a kisebb szereplők zavartalan fejlődésének. Ha egy szigorú szabályozás akadályozza a kisebb vállalkozások felvásárlását, akkor ezt a mechanizmust is ellehetetleníti: ezzel paradox helyzetbe kerül, mivel a szabályozás ássa alá alapvető célját.

---

¹⁴⁷ Carl SHAPIRO; J. LERNER, S. STERN: Competition and Innovation: Did Arrow Hit the Bull's Eye? *The Rate and Direction of Inventive Activity Revisited* NBER. University of Chicago Press. 2012. 4.

¹⁴⁸ TÓTH (2021) i. m. 46

¹⁴⁹ Maureen K. OHLHAUSEN, Taylor OWINGS: How The New Anti-Merger Policy May Be The New Antitrust Paradox. *CPI Antitrust Chronicle*. 2022. 3-9.

¹⁵⁰ A streaming szolgáltatók területén az utóbbi időben olyan vállalkozások is feltűntek a piacon, amelyek más főprofillal rendelkeznek Az Apple, Amazon, Disney a Netflix versenytársaivá váltak, hiszen kellő erőforrás állt rendelkezésükre, hogy bekapcsolódjanak ebbe a piacba.

5.2.2. Egy lehetséges válasz

A fentiek alapján jogosan merül fel a kérdés, hogy szükséges-e egyáltalán szabályozás egy olyan eshetőségre, ami egyrészt bizonytalanul azonosítható, másrészt kis esetszámban van jelen, illetve több más kérdést is felvet. Fontos azonban rögzíteni, hogy a fúziókontroll szabályai alapvetően nem az általános helyzetekre vonatkoznak, a jogterület lényege a kivételes esetek vizsgálata. Álláspontom szerint a gyilkos felvásárlásokkal kapcsolatos probléma létező és valódi jelenség: ezt mutatja az egységes fogalmi meghatározás és az esetekben történt azonosítása is. Erre a jognak valamilyen módon reakciót kell adnia, hiszen mindig célja a társadalmi érdekek leképezése. Ezzel együtt nem szabad szem elől téveszteni a jelenség sajátosságait, a túlzott beavatkozás valóban káros hatásokkal járhat együtt.

Ezek a sajátosságok abba az irányba mutatnak, hogy a gyilkos felvásárlások egy másik, nagyobb problémából fakadnak: a digitális piacok okozta megváltozott viszonyokból és az online platformok működéséből. Hatékony kezelését jelentené a gyilkos felvásárlásoknak is, ha az EU a digitális piacokon történő összefonódásokra összpontosít, és holisztikusan szemléli a problémát. Erre a fenti irányok közül mind az új kárelmélet, mind a versenypolitikai reformok jó alapot jelenthetnek. A jelenlegi, rendkívül gyorsan változó helyzetben a versenyjog és a jogalkotó legjobb döntése az, ha az újszerű viszonyok mély megértését és a helyzetek elemzését követően határozza el magát a szabályozás mellett: ekkor válhat csak világossá az elérendő cél és a rendelkezésre álló eszközök kapcsolata.

6. Összefoglaló következtetések

A dolgozat célja az volt, hogy az uniós fúziókontroll aktuális kihívásait egy specifikus jelenségen, a gyilkos felvásárlásokon keresztül vizsgálja. A fúziókontroll mechanizmusának mindig szembe kellett néznie az aktuális gazdasági környezet kihívásaival, ezek manapság a digitális piacok sajátos jellemzőiből fakadnak. Láthattuk, hogy a gyilkos felvásárlások kapcsán felmerül pusztán létezésük kérdése, és ennél fogva a szabályozás szükségessége: az egységes meghatározás segítségével megragadható a jelenség, és azonosíthatók a versenyjog számára problémák is. Ezért a jogrendszernek valamilyen módon választ kell adnia a helyzet kezelésére. Az elemzett esetekből az is kitűnik, hogy komplex kérdés a gyilkos felvásárlások gyakorlati azonosítása. Az utóbbi időben az EU és a Bizottság számos megoldással állt elő amelyek – mivel egyértelmű választ nem lehet adni – rendkívül sokrétűek. Ez alapján megalapozott az a következtetés, hogy a fúziós szabályozási stratégiát nem a gyilkos felvásárlások köré kell felépíteni: a fúziókontroll és az EU számára sokkal inkább a digitális piacok működéséről, az online platformok üzleti modellje és a versenyjog kapcsolatáról kell mélyebb megértést szereznie. A sajátos piaci viszonyok mentén alakítható ki egy hatékony szabályozási struktúra, ugyanis ha a jogalkotó nem a megfelelő szempontok mentén, az újszerű jellemzők alapján alakítja a szabályozást, akkor a saját céljaival megy szembe, és könnyen „versenygyilkossá” válik.

Ez a problémakör úgy tűnik korai ahhoz, hogy a versenyjog egyértelmű választ tudjon rá adni. Az új kárelméletek, tranzakciós küszöbértékek vagy versenypolitikai célok jó kiindulópontnak tűnnek, de alkalmazásuk további elemzésre szorul. Annyi biztosan kijelenthető, hogy szabályozói oldalról kellő nyitottsággal kell állni a változó viszonyok elé. Így nem alapjaiban változhat meg a versenyjog, hanem továbbra is képes lesz rugalmasan alkalmazkodni egy új korszak jelentette kihívásokhoz.

7. Felhasznált irodalom

Jogforrások

Az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó Párizsi szerződés 1951.

C-6/72. sz. ügy Europemballage Corporation és Continental Can Company Inc. kontra az Európai Közösségek Bizottsága EBHT 1973. 00215. o.

C-142/84. és C-156/84. sz. ügy British-American Tobacco Company Ltd és R. J. Reynolds Industries Inc. kontra az Európai Közösségek Bizottsága EBHT 1987.04487.o

1989. december 21-ei 4064/89/EGK tanácsi rendelet a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről, HL L 395, 1989.12.30., HL L 257, 1990.09.21.

A Tanács 139/2004/EK Rendelete a vállalkozások összefonódásának ellenőrzéséről.

A Bizottság (EU) 2023/914 végrehajtási rendelete (2023. április 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról és a 802/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) C/2023/2400 HL L 119., 05/05/2023., 22–102.

A Bizottság (EU) 2023/914 végrehajtási rendelete (2023. április 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról és a 802/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) C/2023/2400 HL L 119., 05/05/2023., 22–102.

A Bizottság *Illumina/Grail* ügyben indított M.10493 számú eljárása OJEU C/2024/6049.

A Bizottság *Facebook/Whatsapp* ügyben COMP/M.7217. számú eljárása OJEU C/2014/297.

A Bizottság *Google/ DoubleClick* ügyben COMP/M.4731 számú eljárása. OJ C184. 2008.

A Bizottság *Google/FitBit* ügyben M.9660. számú eljárása OJ C 194, 21/05/2021.

A Bizottság *Illumina/Grail* ügyben indított M.10938. számú eljárása OJEU C/2021/248.

A Bizottság közleménye a 139/2004/EK tanácsi rendelet és a 802/2004/EK bizottsági rendelet alapján elfogadható korrekciós intézkedésekről (2008/C 267/01).

A Bizottság közleménye az összefonódási ügyek áttételéről, HL C 56, 05/03/2005., 2–23. o.

A Bizottság közleménye Útmutató az összefonódás-ellenőrzési rendelet 22. cikkében meghatározott áttételi mechanizmusnak a 2021/C 113/01 ügyek bizonyos csoportjaira való alkalmazásáról. OJ C 113, 31.3.2021.,1–6. o.

Az Európai Bíróság C-449/21. sz. ítélete, 2023.03.16. ECLI:EU:C:2023:207. (Towercast-ítélet) 17. bekezdés.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1150 rendelete (2019. június 20.) az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1925 rendelete (2022. szeptember 14.) a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet)

Bertelsmann/Kirch/Premiere ügy (1999/153/EC), 1998 [1999] O.J. L53/1; [1999] 4 C.M.L.R. 700.

A Bizottság *Illumina/Grail* ügyben meghozott döntések visszavonásáról szóló határozatainak összefoglalója. C/2024/6049

Iránymutatás a nem horizontális összefonódásoknak a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló tanácsi rendelet alapján történő értékeléséről (2008/C 265/07)

Iránymutatás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló tanácsi rendelet szerint a horizontális összefonódások értékeléséről (2004/C 31/03)

T-227/21 sz. ügy, *Illumina kontra Bizottság*, ECLI:EU: T:2022:447

Tanulmányok, könyvek

Magyar nyelvű:

BOYTHA Györgyné – TÓTH Tihamér (szerk.): *Versenyjog*. Budapest, PPKE-JÁK, 2010.

BÖGEL György: A schumpeteri „teremtő rombolás” módjai az infokommunikációs iparban. *Közgazdasági Szemle*, LV. évf. 2008.

BURÁNSZKI Judit – RÉVÉSZ Éva: Új irányok a digitális szektort érintő fúziókban – Az ökoszisztéma-alapú kárelmélet megjelenése az Európai Bizottság gyakorlatában. *Versenytükr* (2024/1), 5–26.

BURÁNSZKI Judit: A Törvényszék T-227/21. számú, *Illumina kontra Bizottság* ügyben született ítélete. *Versenytükr*. 2022/2.

FIRNIKSZ Judit: *Pillanatkép a digitális piacok szabályozásáról*. Budapest, Wolters Kluwer, 2023.

KONDRÁT Flóra: A digitális platformok definiálási és szabályozási kérdései – A Digital Markets Act megoldási megközelítései. *Versenytükr*. 2021/2.

PÁSZTÉLYI Emese, KOLLÁTH Mihály Gábor (szerk.): Fúziókontroll a digitális piacokon. *A digitális piacok adatvédelmi - versenyjogi megközelítésének kihívásai és lehetőségei Magyarországon*. 2023. 53-72.

PELLE Anita: Platformgazdaság, digitális piacok és az EU verseny- és piacsabályozása. In.: Szanyi Miklós, Szunomár Ágnes, Török Ádám (szerk.): *Trendek és töréspontok V.*, Budapest., Akadémia, 2024.

PÜNKÖSTY András: A „gun jumping” jelensége a fúziókontroll-eljárásokban – nemzetközi kitekintés és a GVH kezdeti gyakorlata. *Versenytükör*, 2017. 95-103.

PÜNKÖSTY András: Versenyjogi megfontolások a technológiai óriások szabályozásával kapcsolatban. *IMR*, 2021/2., 251–272.

RÖHRICHT Bence: Régi-új eszköz a küszöbszám alatti összefonódások ellenőrzésére? Az Európai Unió Bíróságának ítéletet a Towercast ügyben. *Versenytükör* (2024/1)

STIPKOVITS Tamás István: *A startupvállalkozás funkciójának és szabályozásának megítélése.* Külgazdaság, LXVII. évf. 2023. szeptember–október. 87–119.

SZILÁGYI Pál: A versenyjog és a digitális piacok monopóliumai. *IMR*, 2023/1., 35-52.

TELEKI Lóránt – KOLLÁTH Mihály Gábor: Piacmeghatározás és erőfölény a digitális piacokon. *A digitális piacok adatvédelmi-versenyjogi megközelítésének kihívásai és lehetőségei Magyarországon.* JÖSz Intézet, 2023, 111–150.

TÓTH András: A technológiai óriások piaci megregulázásának versenyjogi mozgatói és aspektusai különös tekintettel a Digital Markets Act javaslatra. *Versenytükör*, 2021/1.

TÓTH Tihamér: *Az Európai Unió Versenyjoga.* Budapest, Wolters Kluwer Kft, 2016.
ZÖDI Zsolt: *Platformok. Robotok és a jog.* Gondolat Kiadó, Budapest, 2018.

Külföldi

Björn LUNDQVIST: Killer Acquisitions and Other Forms of Anticompetitive Collaborations In Time of Corona. *BRICS Competition Law and Policy Series, Working Paper 22.* Moszkva, 2021.

Bruno de LUCA DRAGO, Fabianna Vieira Barbosa MORELLI: Clarifying Gun Jumping Through Guidelines: The Brazilian Experience. *Journal of European Competition Law and Practice* (2016) Vol. 7, No. 2.

Carl SHAPIRO; J. LERNER, S. STERN: Competition and Innovation: Did Arrow Hit the Bull’s Eye? *The Rate and Direction of Inventive Activity Revisited NBER.* University of Chicago Press. 2012.

Chiara FUMAGALLI, Massimo MOTTA Emanuele TARANTINO: *Shelving or Developing? The Acquisition of Potential Competitors Under Financial Constraints.* CSEF Working Paper no. 637. 2022.

Colleen CUNNINGHAM, Florian EDERER, Song MA: Killer Acquisitions. *Journal of Political Economy*, vol. 129., no. 3. (2021) 649–702.

Cristina CAFFARRA, Gregory CRAWFORD, Tommaso VALLETI: “How Tech Rolls”: Potential Competition and “Reverse” Killer Acquisitions. *Competition Policy International*, (2020).

David J. GERGER: *Law and Competition in Twentieth Century Europe: Protecting Prometheus*. Oxford University Press, Oxford, 1998.

Erika M. DOUGLAS, ‘Digital Crossroads: The intersection of competition law and data privacy’, July 2021 (Annexed to Global Privacy Assembly, Digital Citizen and Consumer Working Group, Report, August 2021).

Falk SCHÖNING and Florian von SCHREITTER: Showcases and showstoppers: the DMA’s impact on merger control in digital markets. *Competition Law & Policy Debate*. 2022, Vol. 7, No. 3, 121. – 129.

Frederic–Stephane LELART: The standstill Obligation in the ECMR. *World Competition* 33. no.1. 2010.

Giulia SONDEREGGER: *Killer Acquisitions in Digital Markets: An Analysis of the EU Merger Control Regime*. Europa Institut, Zürich, 2023.12.06.

Hatice KOCAEFE: Killer Acquisitions Under EU Merger Control: Recent European Commission Decisions. *European Union Law Working Papers No. 84*. 2024.

Jacques CRÉMER, Yves-Alexandre de MOTJOYE, Heike SCHWEITZER: *Competition policy for the digital era..* Publications Office of the European Union. Luxemburg, 2019

Jason FURMAN: Unlocking Digital Competition – Report of the Digital competition Expert Panel. London, 2019.

Jeremy K. WEST: *An Introduction to Online Platforms and their Role in the Digital Transformation*. Paris – OECD, 2019.

Julia BROCKHOFF, Bertrand JEHANNO, Vera POZZATO, Carl-Christian BUHR, Peter EBERL and

KELLY, E. – MARCHESE, K., CANNING, M. – KELLY, E (szerk).: Supply chains and value webs. Business ecosystems come of age. Deloitte University Press, Westlake, (2015).

Markus Thomas MÜNTER: Mergers and Acquisitions. Reference Module in Social Sciences. Saarland, 2024.

Martin BROBERG: Improving the EU Merger Regulation’s Delimitation of Jurisdiction: Re-defining the Notion of Union Dimension. *Journal of European Competition Law and Practice* 5(5). 2014.

Martin BROBERG: Improving the EU Merger Regulation’s Delimitation of Jurisdiction: Re-defining the Notion of Union Dimension. *Journal of European Competition Law and Practice* 5(5). 2014. 261.

Massimiliano KADAR, Mateusz BOGDAN: Big Data and EU Merger Control - A Case Review. *Journal of European Competition Law* 8(8).

Maureen K. OHLHAUSEN, Taylor OWINGS: How The New Anti-Merger Policy May Be The New Antitrust Paradox. *CPI Antitrust Chronicle*. 2022. 3-9.

Maximilian STALLKAMP – Andreas P.J. Schotter: Platforms without borders? The international strategies of digital platform firms. *Global Strategy Journal, Strategic Management Society*, 2019.

Mikah ROBERTS: Killer Acquisitions and the Death of Competition in the Digital Economy, 24 Tenn. J. Bus. L. 61. 2022.

Mike WALKER: Competition policy and digital platforms: six uncontroversial propositions. *European Competition Journal*. 2020.02.25.

Natalie Harsdorf: Digital Economy: New Test in Austrian Merger Control. *Journal of European Competition Law & practice* (2017), Vol. 8. No. 7. Pages 421–422

Nicholas LEVY, Andris Rimsa, and Bianca Buzatu: The European commission's new merger referral policy: creative reform or an unnecessary end to "brightline" jurisdictional rules? *European Competition and Regulatory Law Review* 5(4), (2021).

Lars-Hendrik RÖLLER, Miguel de la MANO: The Impact of the New Substantive Test in European Merger Control. *European Competition Journal* 2(1) 9-28. 2006.

Nicholas LEVY: EU Merger Control: From Birth to Adolescence. *Kluwer Law International, World Competition* 26(2). 2003.

OECD: Barriers to Entry: Key findings, summary and notes. *OECD Roundtables on Competition Policy Papers*, No. 58, 2006.

Pauline AFFELDT, Reinhold KESLER: Big Tech Acquisitions – Towards Empirical Evidence. *Journal of Competition Law & Practice* 12(6). 2021.

Rafael ALLENDESALAZAR: Gun jumping. *Global Dictionary of Competition Law, Concurrences*, Art. N° 86381.

Rupprecht PODSZUN, Parcu P.L., ROSSI M.A., BOTTA M. (szerk): Thresholds of Merger Notification: The Challenge of Digital Markets, the Turn-over Lottery, and the Question of Re-interpreting Rules. *Research Handbook in Competition & Technology*, (2024).

Sai Krishna KAMEPALLI, Raghuram G. RAJAN, Luigi ZINGALES: *Kill Zone*. 2021.02.15.
Thomas J. Doleys: *The Logic of Delegation: Explaining the Evolution of EU Merger Control*. Vanderbilt University Department of Political Science, Nashville, 1999.

Tim WU: The Master Switch. The Rise and Fall of Information Empires. *Knopf*. New York, 2010.

Tristan LECUYER: Digital conglomerates and killer acquisitions – A discussion of the competitive effects of start-up acquisitions by digital platforms. *Law&Economics, Concurrences* N° 1, 2020, 42–50

Václav ŠMEJKAL: Concentration in Digital Sector – A New EU Antitrust Standard for "Killer Acquisitions" Needed? *Intereulaweast*, Vol. VII (2) 2020.

Viktoria H.S.E. Robertson: *Merger review in digital and technology markets: Insights from national case law*. Publications Office of the European Union, Luxemburg, 2022.

Viktoria H.S.E. ROBERTSON: The Future of Digital Mergers in a Post-DMA World. *First Annual Conference of the European Commission Legal Service*. 2023.

Yves GUERON: *Killer Acquisitions*. Seoul Journal of Economics Vol. 37. No 1. Seoul, 2024.

Internetes cikkek, nyilatkozatok

A Bizottság sajtóközleménye: A Bizottság tudomásul veszi, hogy a tagállamok visszavonták az Inflection egyes eszközeinek a Microsoft általi megvásárlására vonatkozó előterjesztési kérelmeket. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4727

A digitális korra felkészült Európa: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_en

Arno RASEK: Two-sided market. *Global Dictionary of Competition Law, Concurrences*. <https://www.concurrences.com/en/dictionary/two-sided-market>

Az Európai Bizottság sajtóközleménye: Fúziók: Bizottság 110 millió eurós bírságot szabott ki a Facebookra a WhatsApp felvásárlásával kapcsolatos félrevezető tájékoztatás miatt. Brüsszel, 2017.05.18. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_17_1369

BELÉNYESI Pál: *A digitális piacok időszerei versenyjogi vonatkozásai*. 2015. 10. 02. https://www.gvh.hu/data/cms1033315/12_Belenyesi_Pal_a_digitalis_piacok.pdf

Diederik SCHRIJVERSHOF, Martijn VAN DE HEL, Paul BREITHAUPT: European Commission Calls for Notification of Killer Acquisitions. *Maverick Blogs*, 2021. 04. 22. <https://www.maverick-law.com/en/blogs/european-commission-calls-for-notification-of-killer-acquisitions.html>

Fernando de MAGALHAES FURLAN: Barriers to entry. *Global Dictionary of Competition Law, Concurrences*. Art. N° 20102 <https://www.concurrences.com/en/dictionary/entry-barriers>

Florian EDERER: Should Killer Acquisitions Be Banned? *CEPA*, 2021.09.24. <https://cepa.org/article/should-killer-acquisitions-be-banned/>

Fúziókra vonatkozó uniós statisztika: https://competition-policy.ec.europa.eu/mergers/statistics_en

Fúziós eljárásról https://competition-policy.ec.europa.eu/mergers/procedures_en

Margrethe Vestager beszéde a Digitális Csomagról, 2020.09.18. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_20_1704

Margrethe Vestager nyilatkozata a Bíróság ítéletéről az Illumina/GRAIL fúzióval kapcsolatos joghatósági határozatról. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_24_4525

Margrethe Vestager: Az uniós fúziókontroll jövője. Nemzetközi Ügyvédi Kamara 24. éves versenykonferenciája, előadás. 2020. 09. 11.
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_20_2884

Mario Draghi: *The future of European competitiveness*. Part B. 2024. 304.
https://commission.europa.eu/document/download/ec1409c1-d4b4-4882-8bdd-3519f86bbb92_en?filename=The%20future%20of%20European%20competitiveness_%20In-depth%20analysis%20and%20recommendations_0.pdf

OECD: Barriers to Entry: Key findings, summary and notes. *OECD Roundtables on Competition Policy Papers*, No. 58, 2006. https://www.oecd.org/en/publications/barriers-to-entry_8bb30107-en.html

OECD: *The Concept of Potential Competition – Note by the EU*. Directorate for Financial and Enterprise Affairs Competition Committee. 2021.05.10. DAF/COMP/WD (2021)21.
[https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/WD\(2021\)21/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/WD(2021)21/en/pdf)

Oliver Wyman: Assessing the Impact of Big Tech on Venture Investment, 2018.07.11.
<https://www.oliverwyman.com/our-expertise/insights/2018/jul/assessing-the-impact-of-big-tech-on-venture-investment.html>

The Economist, Deregulation and competition: Special report. 2016.09.29.
<https://www.economist.com/special-report/2016/09/29/a-lapse-in-concentration>

Bahadır BALKI: Art. N° 112963. *Online Platforms, Global Dictionary of Competition Law, Concurrences*
<https://www.concurrences.com/en/dictionary/online-platforms>.

Christopher YOO: Network Effect. *Global Dictionary of Competition Law, Concurrences*.
<https://www.concurrences.com/en/dictionary/Network-effect>

Julia PAYNE: EU antitrust chief nominee vows to intensify Big Tech crackdown. *Reuters*. 2024.10.23.
<https://www.reuters.com/markets/europe/eu-antitrust-chief-nominee-vows-intensify-big-tech-crackdown-2024-10-23/>

Margrethe Vestager beszéde a Nemzetközi Ügyvédi Kamara 28. éves versenykonferenciáján. Firenze, 2024.09.06. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_24_4582

Margrethe VESTAGER: Reflecting on 20 years of the EU Merger Regulation. London (2024. február 27.) *Modern EU and UK Merger Control: 20th Anniversary Two Decades of Regulation 139/04 and the Enterprise Act Regime* https://competition-policy.ec.europa.eu/about/reaching-out/20-years-eumr-conference_en